

ONTWERP VAN DECREET TOT REGELING VAN DE INVORDERING VAN NIET-FISCALE SCHULDVORDERINGEN**Samenvatting**

Met het ontwerp van decreet wordt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de Vlaamse Belastingdienst voorzien. Dit betekent dat entiteiten op wie het principe van overheidsbrede invordering van toepassing wordt verklaard een beroep kunnen doen op de diensten van de Vlaamse Belastingdienst voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen. Door de mogelijkheid te creëren om de invorderingsexpertise te centraliseren en schaalgrootte te creëren binnen één entiteit en de dienstverlening ter beschikking te stellen van andere entiteiten wordt de efficiëntie, effectiviteit en uniformiteit substantieel verhoogd.

Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering wordt vervolgens het 'comply or explain'-principe toegepast op de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen. Dit principe houdt in dat deze entiteiten de invorderingsprocedures via de Vlaamse Belastingdienst moeten laten verlopen of anders moeten verantwoorden waarom ze dit niet (kunnen) doen.

Dit ontwerp van decreet beoogt ook de centralisatie van de regelgeving inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de Vlaamse Belastingdienst.

MEMORIE VAN TOELICHTING**I. ALGEMENE TOELICHTING****A. Situering**

1. Het voorliggend ontwerp van decreet regelt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie. De Vlaamse Regering zal de Vlaamse Belastingdienst (hierna 'VLABEL') aanwijzen als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie.

2. In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 is de ambitie opgenomen om 'een grondige efficiëntie-oefening uit te voeren op alle entiteiten van de Vlaamse overheid waarbij we onze leidend ambtenaren responsabiliseren en focussen op onze kerntaken'. Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL kadert binnen deze beleidsdoelstelling van de Vlaamse Regering.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

3. VLABEL staat op vraag van entiteiten van de Vlaamse overheid al sedert vele jaren in voor de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, administratieve geldboeten en toebehoren (interessen, invorderingskosten, rechtsplegingsvergoedingen, gerechtskosten en betekeningkosten). Binnen VLABEL wordt die taak toevertrouwd aan een gespecialiseerde dienst, met name de Centrale Invorderingscel ('CIC'). Entiteiten van de Vlaamse overheid kunnen op deze manier gebruik maken van de invorderingsexpertise, de schaalgrootte en de bijzondere invorderingsbevoegdheden van VLABEL. Enkele voorbeelden van niet-fiscale schuldvorderingen en administratieve geldboeten van entiteiten die momenteel reeds door VLABEL worden ingevorderd, zijn:

- niet betaalde premies aan het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming;
- onterecht uitbetaalde studietoelagen;
- onterecht uitbetaalde subsidies aan een organisator voor kinderopvang door het agentschap Opgroeien regie;
- niet betaalde administratieve geldboeten opgelegd door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap;
- niet betaalde verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).

4. Het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren (hierna 'decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap') en het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren (hierna 'decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest'), stellen dat de Vlaamse Regering de personeelsleden van VLABEL aanstelt en hen belast met de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, met de invordering van administratieve geldboeten en met de invordering van toebehoren in de door haar aan te duiden gemeenschaps- of gewestaangelegenheden.

Daarnaast kan VLABEL in naam en voor rekening van een openbare instelling die afhangt van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, administratieve geldboeten en toebehoren invorderen op verzoek van deze instelling en met akkoord van de Vlaamse Regering.

5. Het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren (hierna 'BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap') en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren (hierna 'BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest'), bevatten de concrete materies waarvoor VLABEL gelast is met de invordering.

6. Op dit moment hanteert VLABEL het 'opt-in'-principe waarbij entiteiten kunnen kiezen of ze al dan niet een beroep wensen te doen op de diensten van VLABEL. Momenteel is het dus aan de entiteiten zelf om te beslissen hoe zij de invordering organiseren. Entiteiten die een beroep doen op de diensten van VLABEL geven de opdracht tot invordering aan VLABEL wanneer een schuldenaar niet ingaat op zijn uitnodiging tot (terug)betaling en wanneer de entiteit geen (volledige) (terug)betaling ontvangt nadat zij het nodige heeft gedaan om de schuldenaar aan te manen tot betaling en/of in gebreke te stellen.

Opdat VLABEL nieuwe dossiers van een entiteit zou kunnen invorderen, dient de aangelegenheid en/of de opdrachtgevende entiteit uitdrukkelijk in één of in beide

voormelde uitvoeringsbesluiten te worden opgenomen. Telkens wanneer er een entiteit wenst over te gaan tot samenwerking met VLABEL, moet de regelgeving dus worden nagekeken en desgevallend worden aangepast.

Entiteiten die geen beroep doen op de diensten van VLABEL staan momenteel zelf in voor de invordering of geven de opdracht tot invordering aan een andere instantie dan VLABEL (bv. de federale overheid). Als de entiteiten zelf instaan voor de invordering, dienen zij voorafgaand aan de invordering meestal een gerechtelijke procedure te voeren om vervolgens een positief vonnis van de rechter als uitvoerbare titel te kunnen gebruiken. Een klassieke gerechtelijke procedure gaat gepaard met een aantal kosten (cf. budgettaire impact) en is omslachtig en tijdrovend.

7. Het debiteurenbeheer van de Vlaamse overheid zou dus op een meer uniforme, efficiënte en effectieve wijze kunnen worden georganiseerd. Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL biedt meer garantie op uniformiteit, efficiëntie en effectiviteit.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

8. Met voorliggend ontwerp van decreet wordt het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie voorzien. De Vlaamse Regering zal VLABEL aanduiden als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie. De nieuwe regelgeving, namelijk het voorliggend ontwerp van decreet en het daarbij horende uitvoeringsbesluit, is onmiddellijk van toepassing op alle entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen. Wanneer een entiteit een nieuwe samenwerking met VLABEL aangaat voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen (bv. een nieuw opgericht publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap dat wenst samen te werken met VLABEL of een entiteit die samenwerkt met VLABEL voor de invordering van administratieve geldboeten, maar die ook voor een nieuw type van niet-fiscale schuldvordering een beroep wil doen op de diensten van VLABEL), zal er in principe dus geen aanpassing aan de regelgeving meer vereist zijn, omdat deze reeds onder het toepassingsgebied valt.

9. De afbakening van het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering door VLABEL wordt omschreven in artikel 3 van het ontwerp van decreet. In paragraaf 1, eerste lid, van artikel 3 wordt het uitgangspunt van de toepassing van de overheidsbrede invordering voorzien en wordt opgesomd welke entiteiten toepassing kunnen maken van de bepalingen van het decreet. Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering wordt vervolgens het 'comply or explain'-principe toegepast op de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen. Het 'comply or explain'-principe, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, van artikel 3, houdt in dat deze entiteiten de invorderingsprocedures via VLABEL moeten laten verlopen of anders moeten verantwoorden waarom ze dit niet (kunnen) doen.

Behoudens voor de entiteiten die onder het 'comply or explain'-principe vallen, kunnen de entiteiten die worden vermeld in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 3 en een beroep wensen te doen op de diensten van VLABEL voor de invordering van alle of enkele van hun niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren zelf het initiatief nemen om een samenwerking aan te vragen bij VLABEL (= 'opt in'-principe).

Gelet op de bijzondere graad van onafhankelijkheid van de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement ten aanzien van het beleid van de Vlaamse overheid, wordt het 'comply or explain'-principe aan hen bijvoorbeeld niet opgelegd. Zij kunnen vrijwillig een beroep doen op de diensten van VLABEL als zij dit wensen, waardoor hun autonome karakter wordt gerespecteerd. Dit 'opt-in'-principe wordt onder meer ook toegepast op de extern verzelfstandigde agentschappen en de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie.

10. Het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering heeft een versterkte centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen tot gevolg bij een entiteit die hierin gespecialiseerd is, namelijk VLABEL.

VLABEL kan bij de invordering onmiddellijk een uitvoerbare titel, zijnde het dwangschrift, creëren, zonder dat hiervoor een gerechtelijke procedure nodig is. De decretale basis is momenteel terug te vinden in het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest en wordt ook voorzien in artikel 6 van dit ontwerp van decreet. Op die manier worden dure, omslachtige en tijdrovende procedures vermeden en werkt dit derhalve kostenbesparend voor de Vlaamse overheid.

De invorderingsprocedure kan via een gerechtsdeurwaarder verlopen (artikel 8 van het ontwerp van decreet).

Sinds medio 2018 kan VLABEL nog meer diensten aanbieden, namelijk de toepassing van de procedure van het vereenvoudigd derdenbeslag, een beslag bij een derde die over gelden beschikt die aan de schuldenaar toekomen (zoals beslag bij werkgevers, bij huurders, bij bankinstellingen,...), voor niet-fiscale schuldvorderingen.¹ De rechtsgrond hiervoor is voorzien in artikel 9 van het ontwerp van decreet. Het vereenvoudigd derdenbeslag, dat VLABEL reeds kan toepassen voor de invordering van fiscale schuldvorderingen die zij int, is een administratieve procedure, zonder tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder, en zonder de kosten die deze hierbij maakt.

Er worden welbepaalde onderzoeksbevoegdheden voorzien in artikel 11 van het ontwerp van decreet. De onderzoeksbevoegdheden hebben tot doel om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Het beroepsgeheim is onlosmakelijk verbonden met de onderzoeksbevoegdheden en wordt eveneens geregeld in het ontwerp van decreet (artikel 12 en 13).

VLABEL kan haar kennis en expertise op het vlak van de invordering van fiscale schuldvorderingen ook aanbieden aan de entiteiten die een beroep doen op de diensten van VLABEL.

11. Het principe van overheidsbrede invordering biedt voor de opdrachtgevende entiteiten zowel zekerheid op het vlak van ervaring, inzet en deskundigheid langs de zijde van VLABEL, als op het vlak van expertise en proceseconomische invordering langs de zijde van de gerechtsdeurwaarders waarmee VLABEL samenwerkt.

Door de toepassing van een overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL kiest de Vlaamse overheid duidelijk voor een meer uniforme, efficiënte en effectieve manier van invorderen.

De samenwerking met VLABEL is evenwel niet dwingend voor de entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen. Ook bij de toepassing van het 'comply or explain'-principe hebben de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen nog steeds de mogelijkheid om geen samenwerking aan te gaan met VLABEL voor de invordering van alle of enkele van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, mits zij dit verantwoorden.

¹ Zie:

- Decreet van 23 december 2016 houdende diverse fiscale bepalingen en bepalingen omtrent de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, inzonderheid artikel 10 en 11.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 houdende wijziging van diverse besluiten, wat betreft de kilometerheffing, de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, de geïntegreerde woonbonus, de energieheffing en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 tot regeling van de werking van het Vlaams Toekomstfonds, inzonderheid artikel 5 en 8.

Er wordt in het ontwerp van decreet voorzien dat op de website van VLABEL een geactualiseerd overzicht wordt bekendgemaakt van de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen en de niet-fiscale schuldvorderingen die VLABEL invordert voor rekening van die overheidsinstanties.

12. Voor een uitgebreide toelichting over het toepassingsgebied en de wijze en de nadere regels van de invordering door VLABEL, wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting.

Impactanalyse

13. Om de budgettaire impact te bepalen dient rekening te worden gehouden met de kostprijs van de invordering van entiteiten die geen beroep doen op de diensten van VLABEL en via een gerechtelijke procedure een uitvoerbare titel bekomen (a) en de kostprijs van de invordering door VLABEL (b):

a) De kostprijs van de invordering van entiteiten die geen beroep doen op de diensten van VLABEL en via een gerechtelijke procedure een uitvoerbare titel bekomen:

Als een klassieke gerechtelijke procedure wordt gevoerd, zijn er een aantal kosten waar rekening mee dient te worden gehouden.

Meestal wordt er een beroep gedaan op een advocaat.

In opdracht van de Orde van Vlaamse Balies werd in de periode mei-juli 2020 een onderzoek uitgevoerd naar het profiel van advocaten die verbonden zijn aan één of meerdere balies in Vlaanderen en aan de Nederlandstalige balie te Brussel.²

Hierbij werd onder meer gepeild naar het gemiddelde uurtarief dat de advocaten hanteren als hun ereloon begroot wordt op basis van de gepresteerde tijd. Uit de resultaten blijkt dat het gemiddelde uurtarief dat aan overheden wordt aangerekend, zich situeert rond de 150 euro/uur (excl. BTW).³ Wanneer we rekening houden met een gemiddelde tijdsbesteding van een tiental uur per zaak, resulteert dit in een ereloon van gemiddeld 1.500 euro (excl. BTW). De erelonen die advocaten aanrekenen aan de overheid kunnen ook op andere wijzen worden begroot, zoals bijvoorbeeld op basis van een forfait. Naast de erelonen worden ook de in een dossier gemaakte kosten aangerekend, bijvoorbeeld volgens eenheidstarieven of volgens een forfait. Hiervoor zijn geen bedragen vermeld in het boek "De Advocatenbarometer 2020" waarin de resultaten van voormeld onderzoek werden verwerkt. Hiermee dient ook rekening te worden gehouden bij de bepaling van de bedragen die de advocaten aanrekenen als op hen een beroep wordt gedaan.

Voormelde cijfers zijn de meest recente cijfers die beschikbaar zijn, maar gelet op de sterke inflatie het voorbije jaar zal dit bedrag in werkelijkheid intussen nog een stuk hoger liggen.

Verder zijn er nog de dagvaardingskosten (200 à 300 euro) en de bijdrage van 24 euro voor het begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

Sinds de hervorming van de griffierechten bij de wet van 14 oktober 2018 moet het rolrecht niet meer vóór de inschrijving van de zaak worden betaald en als de debiteur wordt veroordeeld moet hij die kosten betalen. Deze rolrechten kunnen dus buiten beschouwing worden gelaten.

Wat betreft het vervolg van de procedure, voor de betekening van het vonnis en het bevel tot betaling (al dan niet in één betekening gecombineerd) zijn de kosten gelijkaardig aan deze van de betekening van een dwangbevel door VLABEL. Deze kosten worden berekend volgens het 'Tarief der akten verricht door de gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken' (KB van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen) en bedragen gemiddeld meestal meer dan 200 euro.

² W. Hardyns, S. Parmentier, L. Dorme, E. Roevens, *De Advocatenbarometer 2020, een beschrijvende analyse van het profiel van de Vlaamse advocaat*, Boom juridisch Antwerpen, 2021, 215 p.

³ W. Hardyns, S. Parmentier, L. Dorme, E. Roevens, *De Advocatenbarometer 2020, een beschrijvende analyse van het profiel van de Vlaamse advocaat*, Boom juridisch Antwerpen, 2021, p. 89.

Zelfs als we deze betekenis-kosten buiten beschouwing laten (soms wordt ook berust in een uitspraak) moet men toch snel rekenen op minimaal 2.000 euro voor een rechtszaak via de klassieke procedure om een uitvoerbare titel te bekomen. Vooral de erelonen van een advocaat wegen hierbij door. Hier kan er een grote variatie op zitten, maar een rechtszaak voeren zal niet altijd de goedkoopste oplossing zijn.

Deze kostprijs valt weg voor de entiteit die een beroep doet op de diensten van VLABEL omdat VLABEL zelf een uitvoerbare titel kan creëren.

b) De kostprijs van de invordering door VLABEL:

Het dwangschrift geldt als uitvoerbare titel om de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en om de toebehoren te kunnen invorderen. Het is het bevoegde personeelslid van VLABEL, dat wordt aangesteld door de Vlaamse Regering, dat zelf het dwangschrift uitvaardigt, viseert en uitvoerbaar verklaart. Er zijn buiten de personeelskost geen kosten verbonden aan het creëren van deze uitvoerbare titel.

Op basis van het dwangschrift kan de gerechtsdeurwaarder overgaan tot de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Tijdens het invorderingsproces past de gerechtsdeurwaarder het wettelijke tarief toe dat geregeld is bij het KB van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen. Dit tarief wordt jaarlijks geïndexeerd. De kostprijs voor de tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder hangt af van de omvang van de schuld en de invorderingsmogelijkheden. Voor een niet-fiscale schuldvordering die wordt betaald na een aanmaning, bedraagt de kost gemiddeld 25 euro.⁴ Voor een niet-fiscale schuldvordering die wordt betaald na de betekening van een dwangbevel of ingevolge een uitvoerend beslag op roerende goederen, bedraagt de kost respectievelijk gemiddeld 230 euro en 650 euro.⁵ Met het oog op een efficiënte invordering en om geen onnodige kosten te maken zijn er afspraken vastgelegd ten voordele van zowel de schuldenaar als van VLABEL die de gerechtsdeurwaarder dient na te leven (bv. de schuldvorderingen van één schuldenaar worden als één geheel benaderd).

De kosten die gepaard gaan met het onderzoek en het toepassen van invorderingsmogelijkheden door VLABEL zijn zeer beperkt. De procedure van vereenvoudigd derdenbeslag gebeurt op heden met aangetekende brieven. Naast de kosten voor de aangetekende brieven moet er rekening worden gehouden dat de derde-beslagene een beperkte kost kan aanrekenen voor het afleggen van de verklaring van derde-beslagene (gemiddeld 75 euro).

De kostprijs van de invordering door VLABEL ligt duidelijk veel lager dan de kostprijs om via een gerechtelijke procedure een uitvoerbare titel te bekomen waardoor dit aldus een gunstige budgettaire impact heeft. Er is uiteraard de personeelskost bij VLABEL maar ook als een entiteit een beroep doet op een advocaat is er dossieropvolging door eigen personeelsleden vereist. De invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren door VLABEL is aldus voordeliger en kostenbesparend voor de entiteiten die een beroep doen op de diensten van VLABEL.

14. Zoals reeds hoger aangegeven kiest de Vlaamse overheid met de voorziene wijziging duidelijk voor meer uniformiteit inzake haar debiteurenbeheer. De bedoeling is hierbij dat de niet-fiscale schuldvorderingen van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen, ongeacht het beleidsdomein, op een meer uniforme manier worden ingevorderd. Op deze manier kunnen niet-fiscale schuldvorderingen efficiënter en effectiever worden ingevorderd. De opdracht tot invordering wordt toevertrouwd aan de

⁴ De innings- en kwijtingsrechten zijn hierin niet inbegrepen.

⁵ De innings- en kwijtingsrechten zijn hierin niet inbegrepen.

gespecialiseerde entiteit VLABEL, tenzij het departement of het intern verzelfstandigd agentschap omwille van bepaalde redenen niet wil of kan samenwerken met VLABEL voor de invordering. Tevens worden er welbepaalde onderzoeksbevoegdheden in het ontwerp van decreet geregeld. Voor de entiteiten die heden al samenwerken met VLABEL of voor de entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen en die zelf het initiatief kunnen nemen om een samenwerking aan te vragen bij VLABEL zal dit eveneens leiden tot een efficiëntere en effectievere invordering.

Voor de schuldenaar verandert er in principe niets aan het bestaan van de schulden op zich. De schuldenaar is gehouden tot de betaling van zijn schuld. Gezien de schuld niet spontaan wordt betaald is er sprake van een nalatigheid van de schuldenaar en moet de entiteit verder het nodige doen voor de inning of de terugvordering ervan. De ontworpen regeling heeft bijgevolg geen bijzondere impact op een specifieke doelgroep. De schuldenaar heeft bovendien ook baat bij de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL aangezien er bijvoorbeeld minder invorderingskosten zullen worden gemaakt die moeten worden verhaald op de schuldenaar of door de mogelijkheid om een spreiding of uitstel van betaling aan te vragen.

De versterkte centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen bij VLABEL heeft bijgevolg niet alleen voor de betrokken entiteiten, maar ook voor de schuldenaar een kostenbesparend effect. Als de voorziene wijziging een maatschappelijke impact heeft, dan is dit een positieve impact.

15. De aanpassing heeft geen impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel (zie randnummer 40), noch een bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

Implementatie

16. De Vlaamse Regering wordt onder meer gemachtigd om nadere regels in verband met de invordering te bepalen. Aangezien de overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen een verdere uitwerking vereist in een besluit van de Vlaamse Regering, wordt het bepalen van het ogenblik waarop de bepalingen van het decreet in werking treden gedelegeerd aan de Vlaamse Regering (artikel 33 van het ontwerp van decreet).

17. Het principe van overheidsbrede invordering strekt zich uit tot de niet-fiscale schuldvorderingen. De toepassing van de regelgeving in verband met de invordering van fiscale schuldvorderingen wordt niet geïmpacteerd.

18. Het is vereist om een overgangsbepaling te voorzien voor de op datum van de inwerkingtreding van het decreet hangende dossiers bij de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen (artikel 32 van het ontwerp van decreet). Daarnaast wordt er een opheffingsbepaling voorzien om het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest op te heffen (artikel 31 van het ontwerp van decreet).

19. Dit decreet vergt geen bepalingen over handhaving en toezicht.

C. Totstandkomingsprocedure

20. Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/107 van 23 maart 2023.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 28 maart 2023.

In dit advies heeft de Inspectie van Financiën de aandacht gevestigd op enkele punctuele elementen. Deze worden behandeld in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 9 en bij artikel 14 en 15.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord verleend op 24 april 2023.

Het voorontwerp van decreet werd door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 28 april 2023 (VR 2023 2804 DOC.0474/1, DOC.0474/2 en DOC.0474/3).

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

21. Op 22 mei 2023 deelde de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen mee geen advies te verstrekken over het voorontwerp van decreet gezien de beperkte sociaal-economische relevantie.

Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

22. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) bracht een advies uit op 16 mei 2023, met het nummer 2023/057.

23. In randnummer 12 stelt de VTC vast geen opmerkingen te hebben bij de rechtvaardigingsgrond van de verwerking van de persoonsgegevens, namelijk een taak van algemeen belang. Concreet betreft het de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren conform de bepalingen van dit decreet. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

24. In hoofdstuk 3 van het voorontwerp van decreet worden de essentiële elementen van de gegevensverwerking waarnaar de VTC in voetnoot 2 van het advies verwijst, omschreven. De VTC stelt in randnummer 17 vast dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat volgens de VTC nu nog niet het geval is met betrekking tot de verwerkingsverantwoordelijke. In artikel 20 van het voorontwerp van decreet (artikel 19 van het ontwerp van decreet) wordt echter de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie als verwerkingsverantwoordelijke aangeduid.

Bij dit artikel beveelt de VTC in randnummer 25 aan om in het decreet de verwerkingsverantwoordelijke VLABEL (= de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie) expliciet aan te wijzen, zodat de betrokkenen perfect weten tot wie ze zich moeten richten. Hierop kan gerepliceerd worden dat in het uitvoeringsbesluit VLABEL zal worden aangeduid als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. Dit wordt al expliciet omschreven in de memorie van toelichting.

Uit de samenlezing van artikel 20 van het voorontwerp van decreet (artikel 19 van het ontwerp van decreet) en de memorie van toelichting blijkt duidelijk dat VLABEL verwerkingsverantwoordelijke is in het kader van de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren, waardoor de betrokkenen weten tot wie zij zich moeten richten. VLABEL is overeenkomstig het besluit van de Vlaamse regering van 11 juni 2004 tot oprichting van het agentschap Vlaamse Belastingdienst immers bevoegd voor de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen.

Bovendien kunnen in een decreet geen diensten of personeelsleden van de Vlaamse overheid worden aangeduid die met een bepaalde taak worden belast. Overeenkomstig artikel 87, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen beschikt de Vlaamse Regering over een eigen administratie, eigen instellingen en eigen personeel. Die bepaling kent aan de Vlaamse Regering een eigen bevoegdheid toe, waaraan de decreetgever geen afbreuk mag doen.

25. De VTC stelt in randnummer 18 dat er ook sprake is van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de Algemene Gegevensverordening (verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG) (hierna 'AVG'), namelijk gerechtelijke gegevens en eventueel ook persoonsgegevens als vermeld in artikel 9 AVG als het niet-fiscale invorderingen betreft. Hierop kan gerepliceerd worden dat de in artikel 9 AVG vermelde persoonsgegevens niet van toepassing zijn in het kader van de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Er kan evenwel niet worden uitgesloten dat VLABEL op geen enkel ogenblik de in artikel 10 AVG vermelde persoonsgegevens verwerkt. In artikel 21 van het voorontwerp van decreet (artikel 20 van het ontwerp van decreet) worden de gerechtelijke gegevens reeds vermeld bij de categorieën van persoonsgegevens die kunnen worden verwerkt in het kader van de toepassing van artikel 18 van dit decreet. In de memorie van toelichting wordt toegevoegd en verduidelijkt dat onder gerechtelijke gegevens ook strafrechtelijke gegevens worden bedoeld.

In randnummer 19 geeft de VTC mee dat de bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 en 10 AVG strengere beveiligingsmaatregelen behoeven. VLABEL zal het nodige doen opdat de verplichtingen voortkomende uit de AVG worden nageleefd. De specificering van beveiligingsmaatregelen moet evenwel in principe niet in de wetgeving worden opgenomen (zie randnummer 34). Daarnaast stelt de VTC in randnummer 20 dat andere maatregelen kunnen worden geformuleerd op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling. Bovendien is de VTC in randnummer 27 van mening dat het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling verplicht zal zijn. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt op advies van de Data Protection Officer van VLABEL opgemaakt.

26. De VTC verwijst in randnummer 21 naar de doeleinden, meer bepaald om de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en om de invordering van de toebehoren te kunnen verzekeren. In randnummer 23 bevestigt de VTC dat deze doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

27. De VTC bespreekt in randnummers 32-40 de categorieën van persoonsgegevens. In randnummer 33 wijst de VTC op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer. Dit behoeft geen aanpassing, noch repliek.

Aan de opmerking in randnummer 34, m.b.t. de persoonlijke identificatiegegevens bij de categorieën van persoonsgegevens die kunnen worden verwerkt in het kader van de toepassing van artikel 18 van dit decreet, wordt tegemoetgekomen door in de memorie van toelichting het woord "achternaam" te vervangen door "naam". Het gebruik van het woord "naam" is een correct begrip.

De aanbeveling van de VTC in randnummer 38 om de categorie van persoonsgegevens "leef- en consumptiegewoonten" te vervangen door "eigendom van onroerend goed" wordt niet gevolgd. Situaties zoals vruchtgebruik van een onroerend goed en rechten in onroerende goederen in het buitenland die in het kader van de onderzoeksbevoegdheden kunnen worden verwerkt, lijken hier niet onder te vallen, waardoor de categorie "eigendom van onroerend goed" te beperkt zou zijn wat de formulering betreft. Om deze redenen is het aangewezen om de categorie "leef- en consumptiegewoonten" te behouden. Er wordt opgemerkt dat de Raad van State ook een opmerking heeft gemaakt m.b.t. deze categorie van persoonsgegevens, zie randnummer 46.

28. In randnummers 41-43 bespreekt de VTC de categorieën van ontvangers. Op de opmerking in randnummer 43 om in artikel 23, §2, van het voorontwerp van decreet (artikel 22, §2, van het ontwerp van decreet) te voorzien dat de derde de persoonsgegevens dient te vernietigen na de tijd die nodig is voor de uitvoering van de

gevraagde handelingen kan gerepliceerd worden als volgt. Artikel 23, §2, van het voorontwerp van decreet (artikel 22, §2, van het ontwerp van decreet) bepaalt uitdrukkelijk dat de derde alleen over de beoogde persoonsgegevens mag beschikken gedurende de tijd die nodig is voor de uitvoering van de gevraagde handelingen. Hieruit volgt dat de derde niet langer dan nodig over deze persoonsgegevens beschikt. Bijgevolg dient het ontwerp van decreet op dit punt niet te worden aangepast. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de derde niet langer dan nodig over de persoonsgegevens beschikt.

29. In randnummer 44 wijst de VTC erop dat de toegang tot de gevraagde persoonsgegevens alleen kan worden opengesteld voor de taken en het werkgebied waarvoor elke medewerker bevoegd is. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

30. In randnummer 45 verwijst de VTC naar de toepasselijke regelgeving in verband met het afsluiten van protocollen voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Een aanpassing hieromtrent is niet vereist.

31. De VTC formuleert in randnummers 47-50 geen opmerkingen bij de bewaartermijn voor de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de toepassing van artikel 18 van dit decreet (artikel 24 van het voorontwerp van decreet – artikel 23 van het ontwerp van decreet) en bij de delegatie aan de Vlaamse Regering (artikel 25 van het voorontwerp van decreet – artikel 24 van het ontwerp van decreet).

32. In randnummer 52 stelt de VTC vast dat het voorontwerp van decreet geen bepalingen bevat voor de juistheid van de persoonsgegevens en de VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt. VLABEL zal het nodige doen opdat de verplichtingen voortkomende uit artikel 5.1.d AVG worden nageleefd.

33. De VTC stelt in randnummer 54 dat het aanbevolen is om het ontwerp aan te vullen met de door de AVG verplichte vermeldingen in de communicatie met de burger. De verwerkingsverantwoordelijke zal worden aangeduid in het uitvoeringsbesluit. Op deze manier weet de betrokkene tot wie hij zich moet richten voor de uitoefening van zijn rechten. VLABEL zal het nodige doen opdat de verplichtingen voortkomende uit de AVG worden nageleefd. De informatie zal samen met de rechten van de burger en diens mogelijkheid om hierover vragen te stellen, worden opgenomen in de privacy-verklaring. Bovendien is het vanuit legistisch standpunt niet wenselijk om regelgeving (meer bepaald uit de AVG) te herhalen in deze regelgeving, aangezien de Verordening rechtstreeks doorwerkt in de nationale rechtsorde.

34. In randnummers 55-59 wijst de VTC op een aantal beveiligingsmaatregelen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. In eerdere adviezen van de VTC wordt reeds opgemerkt dat de specificering van de maatregelen in principe niet in de wetgeving moet worden opgenomen (het advies wetgeving VTC nr. 2020/09 van 24 maart 2020, het advies wetgeving VTC nr. 2021/98 van 14 december 2021 en het advies wetgeving VTC nr. 2022/055 van 14 juni 2022). Bijgevolg wordt het ontwerp van decreet op dit punt niet aangepast. In de gegevensbeschermingseffectbeoordeling worden de risico's opgenomen en hoe deze risico's kunnen worden beperkt. In een protocol of in de toekomst eender welke andere vorm van afsprakenkader worden de beveiligingsmaatregelen die worden getroffen vermeld.

Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

35. Op 12 juni 2023 deelde de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) per e-mail mee dat de GBA op de zitting van 9 juni 2023 heeft beslist om voor het voorgelegd voorontwerp van decreet te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten.

Er werden geen aanpassingen aan de principieel goedgekeurde tekst doorgevoerd naar aanleiding van dit advies.

Advies van de Raad van State

36. De Raad van State bracht op 22 december 2023 een advies uit, met het nummer 74.065/1.

37. In randnummer 3 stelt de Raad van State dat de draagwijdte van het begrip "niet-fiscale schuldvorderingen" zoals gedefinieerd in artikel 2, 2°, van het voorontwerp van decreet niet duidelijk is en minstens vatbaar is voor een verschillende uitlegging. De Raad van State adviseert om, in het geval hierover een definitie in het ontwerp van decreet wordt opgenomen, een meer en beter uitgewerkte omschrijving te voorzien waarbij de omschrijving van het begrip "niet-fiscale schuldvorderingen" in artikel 2, §1, 8°, van het federale Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen gebeurlijk als inspiratiebron kan dienen. Om aan de opmerking van de Raad van State tegemoet te komen wordt de definitie van het begrip "niet-fiscale schuldvorderingen" aangepast in artikel 2, 2°, van het ontwerp van decreet. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat elke fiscale heffing niet onder de definitie van niet-fiscale schuldvorderingen valt.

38. Volgens de Raad van State kan overeenkomstig artikel 3, eerste lid, van het voorontwerp van decreet een overheidsinstantie er zelf over beslissen of zij toepassing wenst te maken van het ontworpen decreet. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de decreetgever het toepassingsgebied vastlegt. De overheidsinstantie die onder het 'comply or explain'-principe valt, kan daarbij beslissen om de bepalingen van het decreet niet toe te passen. Elke overheidsinstantie kent hierbij best de aard van haar eigen niet-fiscale schuldvorderingen en is op die manier het best geplaatst om te beslissen om de bepalingen van het decreet niet toe te passen.

De opmerking van de Raad van State in randnummer 4 om in verband met het toepassingsgebied een meer uitgewerkte decretale basis op te nemen waarbij desgevallend in een minimale tussenkomst van de Vlaamse Regering wordt voorzien (bv. om een lijst van overheidsinstanties waarop de ontworpen regeling wordt toegepast vast te stellen), wordt niet gevolgd. Deze opmerking gaat in tegen de doelstelling die met de nieuwe regelgeving beoogd wordt, namelijk het vermijden dat de regelgeving telkens moet worden aangepast bijvoorbeeld bij een nieuw opgericht agentschap, bij een naamswijziging of in het geval van een fusie. Daarnaast zijn er nog andere decreten (bv. het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019) waarbij de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied vallen niet in een lijst worden vastgesteld. Het besluit van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie omvat onder meer een overzicht van het departement en de agentschappen per beleidsdomein. Er wordt ook verwezen naar het registratieregister ("Wegwijs organisatie"; <https://wegwijs.vlaanderen.be/#/organisations>).

De Raad van State is van oordeel dat de regeling in artikel 3 van het voorontwerp van decreet op gespannen voet staat met het rechtszekerheidsbeginsel omdat niet wordt bepaald of en hoe zal blijken dat een overheidsinstantie er al dan niet voor heeft gekozen om met VLABEL samen te werken voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. Artikel 3 wordt in het ontwerp van decreet aangepast. Er wordt geopteerd om het artikel 3 onder te verdelen in 2 paragrafen. De inhoud van artikel 3 van het voorontwerp van decreet vormt paragraaf 1. De nieuwe paragraaf 2, 1°, bepaalt dat de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen worden bekendgemaakt op de website van VLABEL (= de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie). Ingevolge de nieuwe paragraaf 2 wordt het rechtszekerheidsbeginsel gerespecteerd aangezien derden er kennis van kunnen nemen dat de overheidsinstanties die samenwerken met VLABEL aan de hand van een geactualiseerd overzicht worden bekendgemaakt op de website van VLABEL. Doordat het

een geactualiseerd overzicht zal zijn, wordt tegemoetgekomen aan de opmerking van de Raad van State. Dit is naar analogie met de toepassing van artikel 7 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

De Raad van State stelt zich de vraag of het de bedoeling is dat effectief alle schuldvorderingen in aanmerking komen voor de ontworpen regeling, inclusief die welke betrekking hebben op het privaat domein van de overheidsinstanties. De overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen, kunnen voor alle of enkele van hun onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren een samenwerking aangaan met VLABEL. De departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zullen in het geval zij geen samenwerking willen of kunnen aangaan met VLABEL voor alle of bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren dit moeten verantwoorden. Dit wordt verduidelijkt in paragraaf 1 van artikel 3 van het ontwerp van decreet. In de nieuwe paragraaf 2, 2°, van artikel 3 van het ontwerp van decreet wordt bepaald dat de niet-fiscale schuldvorderingen die worden geïnd of teruggevorderd door de overheidsinstanties die de bepalingen van dit decreet toepassen en die worden ingevorderd door VLABEL eveneens zullen worden bekendgemaakt op de website van VLABEL.

Er worden geen beperkingen opgelegd wat de aard van de niet-fiscale schuldvordering betreft. De niet-fiscale schuldvorderingen die betrekking hebben op het privaat domein van de overheidsinstanties vallen dus ook onder de ontworpen regeling. De Raad van State verwijst in voetnoot 9 naar het arrest van het Grondwettelijk Hof van 18 mei 2017 nr. 62/2017, B.7.2 en stelt de vraag of daar sprake kan zijn van een mogelijk bevoegdheidsprobleem. Hierop kan gerepliceerd worden dat het Grondwettelijk Hof in het aangehaalde arrest heeft geoordeeld dat de autonomie die bij artikel 6, §1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna 'BWHI') aan de gewesten is toegekend, geen betekenis zou hebben indien een verschil in behandeling tussen adressaten van, enerzijds, federale regels en, anderzijds, gewestelijke regels in analoge aangelegenheden, als zodanig strijdig zou worden geacht met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Deze redenering van het Grondwettelijk Hof inzake artikel 6, §1, VIII, BWHI met betrekking tot de ondergeschikte besturen, kan eveneens worden gevolgd ten aanzien van de andere gewestaangelegenheden en de gemeenschapsaangelegenheden. De opmerking van de Raad van State dat het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel mogelijks in het gedrang komt, wordt hierna besproken in randnummer 40.

39. De Raad van State stelt dat sommige delegatiebepalingen in dermate algemene bewoordingen geredigeerd zijn dat de draagwijdte ervan onduidelijk is of dat de vraag kan worden gesteld hoe deze delegatiebepalingen zich verhouden tot wat al in het voorontwerp van decreet wordt geregeld. Deze bepalingen zijn nodig om een delegatie aan de Vlaamse Regering te voorzien om nadere regels over de invordering of over de verwerking van persoonsgegevens uit te werken. In randnummer 5.1 tot en met randnummer 5.8 formuleert de Raad van State opmerkingen over de delegatiebepalingen. Hierop wordt het volgende gerepliceerd:

- Zoals de Raad van State in randnummer 5.1 suggereert wordt artikel 7 van het ontwerp van decreet verduidelijkt door de woorden "en kan de regels bepalen voor de invordering" te vervangen door de woorden "en kan de nadere regels bepalen voor de invordering". De opmerking van de Raad van State om de term "modaliteiten" het best te vervangen door "nadere regels" wordt gevolgd en de memorie van toelichting wordt aangepast.
- De Raad van State oordeelt in randnummer 5.2 dat de delegatiebepaling van artikel 8, §2, van het voorontwerp van decreet moet worden gespecificeerd. De betrokken bepaling wordt aangepast en de memorie van toelichting wordt verduidelijkt. De rechtstreekse vervolging is gericht tegen de schuldenaar. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de middelen tot tenuitvoerlegging die kunnen worden toegepast ten aanzien van de schuldenaar (bv. het uitvoerend beslag op roerende goederen) en die opgenomen zijn in het Gerechtelijk Wetboek. Het Gerechtelijk Wetboek wordt als suppletief recht toegepast. Het is niet uitgesloten dat in het kader van een

verdere optimalisatie van het invorderingsproces, de Vlaamse Regering in de toekomst zal beslissen om in het uitvoeringsbesluit af te wijken van het Gerechtelijk Wetboek. In de mate dat in het uitvoeringsbesluit bepalingen worden opgenomen die een afwijking inhouden op het Gerechtelijk Wetboek, kan die afwijking verantwoord worden op basis van een analoge redenering zoals uitgewerkt is bij de repliek op het advies van de Raad van State over artikel 9 van het voorontwerp van decreet (zie volgend punt).

- De Raad van State stelt in randnummer 5.3 vast dat in de delegatiebepaling van artikel 9, tweede lid, van het voorontwerp van decreet niet specifiek een rechtsgrond kan worden gezien voor de toepassing van het vereenvoudigd derdenbeslag en dat het niet duidelijk is welke de "regels" over de onrechtstreekse vervolging zijn. Hierop kan gerepliceerd worden dat het vereenvoudigd derdenbeslag onder de onrechtstreekse vervolging valt. Het gaat om een vervolging ten aanzien van een derde. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de wijze van de onrechtstreekse vervolging te regelen. De mogelijkheid om gebruik te maken van de procedure van vereenvoudigd derdenbeslag met aangetekende brieven en het elektronisch vereenvoudigd derdenbeslag (door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt) is reeds voorzien in artikel 3.10.3.3.1 van het besluit Vlaamse Codex Fiscaliteit van 20 december 2013 (hierna 'BVCF'), in artikel 2*bis* van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in artikel 2/1 van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest. De vraag of de Vlaamse decreetgever een eigen regeling kan voorzien met betrekking tot de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen werd in het verleden door de Raad van State positief beantwoord (*Parl.St.* VI.Parl. 1994-1995, nr. 655/1, p. 18 en *Parl.St.* VI.Parl. 1994-1995, nr. 656/1, p. 18). Het creëren van een eigen invorderingsinstrument kan als een onderdeel van de taak van algemeen belang, namelijk de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, worden beschouwd. Het invoeren van deze invorderingsmaatregel is vereist om het gewenste beleid op een doeltreffende wijze te voeren. Voor zover nodig, kan er hiervoor ook een beroep worden gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 BWHI). In het kader van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen is het noodzakelijk dat de kosten die met invorderingsmaatregelen gepaard gaan doelmatig zijn. De kosten die verband houden met het vereenvoudigd derdenbeslag zijn zeer beperkt. In het Gerechtelijk Wetboek wordt het uitvoerend beslag onder derden door middel van een gerechtsdeurwaardersexploot geregeld. Het derdenbeslag leent zich tot een gedifferentieerde regeling en het vereenvoudigd derdenbeslag is gelijkaardig aan het derdenbeslag dat is uitgewerkt in de federale regelgeving (artikel 21 van het Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen). De weerslag van het vereenvoudigd derdenbeslag op de bevoegdheid van de federale overheid is slechts marginaal. Het verzet tegen het beslag door de schuldenaar gebeurt bij aangetekende brief. De verzetmogelijkheid bij aangetekende brief wordt ook voorzien in artikel 21 van het Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en is hiermee evenredig. De Raad van State heeft in haar advies 38.670/2/V van 25 juli 2005, randnummer 5, bij een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging, voor wat betreft het vereenvoudigd beslag onder derden, van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 een verwijzing gemaakt naar de wijze om bijvoorbeeld via aangetekende brief verzet aan te tekenen tegen het beslag. Uit het voormelde advies kan worden afgeleid dat hiervoor dus niet altijd een gerechtelijke procedure conform het gemeen recht vereist is. In bepaalde gevallen, waaronder voormeld verzet tegen het beslag door de schuldenaar, zal het uitvoerend beslag onder derden alsnog moeten worden uitgevoerd door middel van een gerechtsdeurwaardersexploot op de wijze bepaald in artikel 1539 tot 1544 van het Gerechtelijk Wetboek (cf. artikel 3.10.3.3.2 BVCF).

De delegatiebepaling van artikel 9, tweede lid, van het voorontwerp van decreet wijkt niet af van de delegatiebepaling die wordt voorzien in artikel 2, vijfde lid, 1°, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in artikel 2, vijfde lid, 1°, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest.

De Raad van State oordeelde reeds eerder dat voormelde bepalingen de vereiste rechtsgrond vormen voor de regeling van de onrechtstreekse vervolging (advies 60.915/3 van 2 maart 2017, randnummer 4.2, en advies 62.071/3 van 28 september 2017, randnummer 2). Het door de Raad van State in voetnoot 11 aangehaalde advies 63.343/3 van 17 mei 2018 doet hieraan geen afbreuk. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de onderzoeksbevoegdheden decretaal worden verankerd in artikel 11 van het voorontwerp van decreet.

- Om aan de opmerking van de Raad van State in randnummer 5.4 tegemoet te komen wordt artikel 10 van het voorontwerp van decreet aangepast. Het begrip invorderingskosten en het begrip kosten van de rechtstreekse en onrechtstreekse vervolgingen hebben in de context van het decreet geen verschil in betekenis.
- In randnummer 5.5 stelt de Raad van State dat de delegatiebepaling van artikel 11, §2, van het voorontwerp van decreet te ruim en te onbepaald is. Daarnaast doet de bepaling volgens de Raad van State de vraag rijzen hoe zij zich verhoudt tot het bepaalde in artikel 11, §1, van het voorontwerp van decreet, waarin de onderzoeksbevoegdheden vrij gedetailleerd worden opgesomd met verwijzing naar bepalingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Hierop kan gerepliceerd worden dat de aangelegenheden die krachtens de Grondwet voorbehouden worden aan de decreetgever steeds in het decreet geregeld worden. Bij de bedoelde delegatiebepaling wordt voorzien dat de Vlaamse Regering in een uitvoeringsbesluit regels kan bepalen in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden. De Vlaamse Regering kan bijvoorbeeld gemachtigd worden om de regels te bepalen omtrent de legitimatiekaart waarmee de bevoegde personeelsleden van VLABEL, die worden aangesteld door de Vlaamse Regering, zich steeds dienen te legitimeren bij het uitoefenen van specifieke controletaken. In het uitvoeringsbesluit kan uiteraard geen afbreuk worden gedaan aan de onderzoeksbevoegdheden die decretaal moeten worden geregeld en die worden voorzien in artikel 11, §1, van het voorontwerp van decreet. Artikel 11, §2, van het ontwerp van decreet wordt wel verder afgebakend in die zin dat de woorden "de regels bepalen voor de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden" worden vervangen door de woorden "de nadere regels bepalen voor de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden".

- In randnummer 5.6 merkt de Raad van State op dat het niet duidelijk is welke bijkomende regels de Vlaamse Regering nog kan vaststellen betreffende het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht. Volgens de Raad van State moet de delegatiebepaling van artikel 14 van het voorontwerp van decreet ofwel worden afgebakend ofwel, indien deze overbodig is, moet deze uit het voorontwerp van decreet worden weggelaten.

Op dit moment is er inderdaad geen behoefte dat de Vlaamse Regering bijkomende regels zal vaststellen inzake het beroepsgeheim en de geheimhoudingsplicht. Om die reden wordt de opmerking van de Raad van State gevolgd en wordt artikel 14 in het ontwerp van decreet en de daarbij horende toelichting in de memorie van toelichting weggelaten.

- In overeenstemming met de opmerking van de Raad van State in randnummer 5.7 worden in artikel 17 van het ontwerp van decreet (voordien artikel 18 van het voorontwerp van decreet) de woorden "kan de regels vaststellen voor de betalingsmodaliteiten" vervangen door de woorden "kan de nadere regels en de voorwaarden vaststellen voor de betalingsmodaliteiten".
- De opmerking van de Raad van State in randnummer 5.8 wordt gevolgd. In artikel 24 van het ontwerp van decreet (voordien artikel 25 van het voorontwerp van decreet) worden de woorden "kan de regels bepalen voor de verwerking van persoonsgegevens" vervangen door de woorden "kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van persoonsgegevens".

40. In randnummer 6 verwijst de Raad van State naar het grondwettelijk gewaarborgde beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dezelfde regels verzetten er zich overigens tegen dat categorieën van personen, die zich in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de ontworpen maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Zoals de Raad van State zelf aangeeft berust het verschil in behandeling tussen de actoren vermeld in artikel 3 van het voorontwerp van decreet en de private dienstverleners op een objectief criterium, namelijk de aard van de schuldeiser. De Raad van State licht toe dat het criterium pertinent moet zijn in het licht van de doelstelling om een eenvoudige procedure voor de inning van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen ter beschikking te stellen. Zoals in de memorie van toelichting reeds wordt uiteengezet is het de bedoeling om via de ontworpen regeling dure, omslachtige en tijdrovende procedures te vermijden, zodat dit kostenbesparend werkt voor de Vlaamse overheid. De Raad van State stelt vast dat dit een legitieme doelstelling lijkt te zijn en verwijst hiervoor naar het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 62/2017 van 18 mei 2017, B.7.1-B.7.2. Voor zover het echter gaat om overheden, optredend als private actoren, maakt de Raad van State de opmerking dat het voordeel van afwijkende of vereenvoudigde procedureregels zou worden toegekend zonder dat daarvoor een op het algemeen belang toegespitste verantwoording zou bestaan (voetnoot 9 van het advies van de Raad van State). Zoals in randnummer 38 toegelicht vallen de niet-fiscale schuldvorderingen die betrekking hebben op het privaat domein ook onder de toepassing van de bepalingen van dit decreet. Hierbij dient evenwel benadrukt te worden dat dezelfde aangehaalde argumenten blijven gelden indien het om schuldvorderingen met betrekking tot het privaat domein gaat. Er is een objectief criterium van onderscheid, namelijk de aard van de schuldeiser. Er is eveneens een legitieme doelstelling, namelijk een efficiënte, effectieve en uniforme manier van invorderen van niet-fiscale schuldvorderingen, zodat dit kostenbesparend werkt voor de Vlaamse overheid. Deze argumenten staan los van de aard van de schuldvordering. Bovendien is, ook na de invoering van het nieuw goederenrecht, het onderscheid tussen het publiek en privaat domein van de overheid in de praktijk niet altijd duidelijk te maken (zie onder andere S. De Winter, noot bij Cass. 15 maart 2018, *T.Gem.* 2019/2, p. 87, M. Reynebeau, "Concessies en accessoire opstalrechten – leidraad voor het notariaat", *Not.Fisc.M.* 2020/4, p. 86-109, W. Neven en M. Castelein, "Openbaar domein en domeingoederen in het nieuwe goederenrecht – Verankering zonder definitieve afbakening?" in *Nieuwsbrief Notariaat* 2021, nr. 3, p. 1-6). Naargelang schuldvorderingen betrekking hebben op het publiek dan wel het privaat domein van de overheid, kan dit leiden tot problemen en discussies over de te volgen invorderingsprocedure. Dit heeft een inefficiënte invordering tot gevolg, wat net het tegenovergestelde is van de doelstelling die beoogd wordt met de ontworpen regeling. Dergelijke problemen worden vermeden door binnen VLABEL met één duidelijke invorderingsprocedure te werken, ongeacht of de niet-fiscale schuldvorderingen betrekking hebben op het publiek of het privaat domein.

Aangezien de ontworpen regeling ook betrekking heeft op het privaat domein van de betrokken overheidsinstanties, moet in navolging van het advies van de Raad van State worden verantwoord waarom op dat punt niet alle overheidsinstanties, inclusief de overheidsinstanties die niet opteren voor de toepassing van de ontworpen regeling, op eenzelfde manier worden behandeld.

De verschillende behandeling tussen de overheidsinstanties naargelang zij al dan niet toepassing maken van de bepalingen van de ontworpen regeling geldt echter niet alleen voor de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen die betrekking hebben op het

privaat domein, maar geldt eveneens voor de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen met betrekking tot het publiek domein. Er wordt benadrukt dat het niet onevenredig is en het een legitieme keuze van de decreetgever is, wanneer zij stappen vooruit wil zetten in de centralisatie van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, om dit eerst te doen met de overheidsinstanties die hier vragende partij voor zijn en dat de afbakening van het toepassingsgebied wordt gemaakt vanuit het oogpunt van de types van overheidsinstanties die op dit moment samenwerken met VLABEL.

Daarnaast is voor de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen, de samenwerking met VLABEL niet dwingend. In de memorie van toelichting bij artikel 3 van het voorontwerp van decreet werd toegelicht dat met het oog op meer uniformiteit, efficiëntie en effectiviteit op het vlak van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen binnen de Vlaamse overheid het redelijk is om het 'comply or explain'-principe toe te passen op de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid. Het 'comply or explain'-principe houdt in dat deze entiteiten de invorderingsprocedures via VLABEL moeten laten verlopen of anders moeten verantwoorden waarom ze dit niet (kunnen) doen. Het is dan ook een logisch gevolg van de ontworpen regeling dat er bepaalde overheidsinstanties niet zullen samenwerken met VLABEL voor de invordering van alle of enkele van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren. Elke overheidsinstantie kent hierbij best de aard van haar eigen niet-fiscale schuldvorderingen en is op die manier het best geplaatst om te beslissen om al dan niet mee in te stappen in het systeem van de overheidsbrede invordering door VLABEL. De overheidsinstantie kan bijvoorbeeld van het gemeen recht afwijkende invorderingsmogelijkheden die decretaal werden voorzien, toepassen. Gelet op het feit dat de overheidsinstantie deze keuze zelf maakt, is het verschil in behandeling niet onevenredig. Voor de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen die onder het 'comply or explain'-principe vallen, is de voorziene 'explain' een waarborg dat zij bepaalde beweegredenen dienen te hebben waarom zij niet willen of kunnen samenwerken met VLABEL.

Tot slot moet er volgens de Raad van State over worden gewaakt dat de regeling geen onevenredige beperking van de rechten van schuldenaars inhoudt en dat, voor zover er een ongelijke behandeling in het leven wordt geroepen tussen de schuldenaars al naargelang de invordering van hun niet-fiscale schulden al dan niet gebeurt met toepassing van de bepalingen van het ontworpen decreet, daarvoor een objectieve en redelijke verantwoording kan worden gegeven. Als de vergelijking wordt gemaakt tussen de categorie van personen die onder de ontworpen regeling vallen en de categorie van personen die onder het gerechtelijk recht vallen, dient hierbij vooreerst te worden vastgesteld dat zij zich in wezenlijk verschillende situaties bevinden. Gelet daarop is een onderscheiden behandeling reeds verantwoord. De eerste categorie betreft immers uitsluitend schuldenaren van de overheid waarbij de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren wordt toevertrouwd aan VLABEL. Hierbij kan worden opgemerkt dat ook het huidige decreet en besluit niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en het huidige decreet en besluit niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest vandaag ook reeds bepalingen voorzien die een van het gerechtelijk recht afwijkende regeling bevatten (bv. het creëren van een uitvoerbare titel, namelijk het dwangschrift of het leggen van een vereenvoudigd derdenbeslag). Er kan in deze context ook worden verwezen naar het gerechtelijk recht afwijkend instrumentarium in het federale Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en naar de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (hierna 'VCF') en de BVCF voor de invordering van fiscale schuldvorderingen.

Voor zover de twee categorieën (schuldenaars bij de overheid van niet-fiscale schuldvorderingen onderworpen aan de ontworpen regeling en schuldenaars onderworpen aan het gerechtelijk recht) zich toch in een gelijke situatie bevinden (bv. omwille van de niet-fiscale aard van de schuldvordering) dient vastgesteld te worden dat er een redelijke verantwoording is voor het gemaakte onderscheid. Wat betreft het beoogde doel is het duidelijk dat door het creëren van de mogelijkheid van een overheidsbrede invordering van

niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL dit zal leiden tot een efficiëntere en effectievere invordering. In die zin lijkt het gemaakte onderscheid (kijken naar de hoedanigheid van de schuldeiser, veeleer dan naar de aard van de schuldvordering om de ontworpen regeling toe te passen) te verantwoorden in het licht van het doel van de ontworpen regeling. Bovendien komt het uiteraard aan de schuldeisers zelf toe om de wijze van invordering van hun niet-fiscale schuldvorderingen te bepalen. Schuldeisers hebben immers ook de keuze om te opteren voor bijvoorbeeld roerend beslag, onroerend beslag, bewarende maatregelen,.... Overeenkomstig artikel 7 en 8 van de Hypotheekwet (thans artikel 3.35 en 3.36 van het Burgerlijk Wetboek) staat de schuldenaar met zijn volledige vermogen in om zijn verbintenissen na te leven en heeft de schuldeiser de vrije keuze van de goederen die hij wenst uit te winnen (E. Dirix, *Beslag*, APR, Kluwer, 2018, nr. 34, 50, 125, 482 en 774). Op dezelfde manier hebben de overheidsinstanties die de bepalingen van dit decreet kunnen toepassen de mogelijkheid om al dan niet samen te werken met VLABEL. Uiteindelijk zal de evenredigheid van de ontworpen regeling ook moeten worden beoordeeld samen met het uitvoeringsbesluit dat nog zal moeten worden goedgekeurd. De grondwettelijke waarborgen voor de bescherming van het privéleven van de schuldenaar in verband met de onderzoeksbevoegdheden die worden geregeld in dit decreet wijken niet af van deze die worden voorzien in de VCF (zie randnummer 44) en zijn hiermee evenredig.

41. In randnummer 7 merkt de Raad van State op dat de aard en de rechtsgevolgen van de melding door de in artikel 3, tweede lid, van het voorontwerp van decreet, bedoelde overheidsinstanties duidelijkheidshalve het best in de tekst van het voorontwerp van decreet tot uitdrukking zouden worden gebracht. Om hieraan tegemoet te komen wordt in paragraaf 1 van artikel 3 van het ontwerp van decreet na het tweede lid een nieuw lid ingevoegd. Daarnaast heeft de Raad van State opgemerkt dat de mogelijkheid van een partiële toepassing van het ontwerp van decreet duidelijkheidshalve het best in de tekst van het voorontwerp van decreet tot uitdrukking zou worden gebracht. Deze opmerking werd reeds behandeld (zie randnummer 38).

De samenwerking met VLABEL is niet dwingend voor de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen. Ook bij de toepassing van het 'comply or explain'-principe hebben de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen nog steeds de mogelijkheid om geen samenwerking aan te gaan met VLABEL voor de invordering van alle of enkele van hun onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, mits zij dit verantwoorden. Een schriftelijke melding hiervan is voldoende. Als een departement of een intern verzelfstandigd agentschap niet onderworpen wil of kan worden aan de bepalingen van het decreet voor alle of bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren en hiervoor beweegredenen meedeelt, is voldaan aan de 'explain'-vereiste. Zoals in randnummer 38 toegelicht worden de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen en de niet-fiscale schuldvorderingen die VLABEL invordert voor rekening van die overheidsinstanties, bekendgemaakt op de website van VLABEL (= de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie). Een departement of intern verzelfstandigd agentschap dat niet met VLABEL samenwerkt, zal niet terug te vinden zijn in het overzicht op de website van VLABEL en hieruit kan worden geconcludeerd dat die overheidsinstantie niet met VLABEL wil of kan samenwerken voor de invordering van alle onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. Een departement of intern verzelfstandigd agentschap dat samenwerkt met VLABEL voor bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren zal worden bekendgemaakt op de website van VLABEL. De niet-fiscale schuldvorderingen die niet worden opgelijst bij die overheidsinstantie worden niet ingevorderd door VLABEL.

De Raad van State merkt op dat de opdracht die in artikel 3, derde lid, van het voorontwerp van decreet wordt gegeven aan de Vlaamse Regering er in kan bestaan om de "nadere regels" van de betrokken melding te bepalen. Er wordt gevolg gegeven aan deze opmerking door in paragraaf 1, vierde lid, van artikel 3 van het ontwerp van decreet de woorden "bepaalt de regels voor de melding" te vervangen door de woorden "bepaalt de nadere regels voor de melding".

42. In randnummer 8.1 verwijst de Raad van State naar artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp van decreet waarbij de Vlaamse Regering de personeelsleden van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie aanstelt en hen belast met de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en met de invordering van de toebehoren. Daarnaast verwijst de Raad van State naar de memorie van toelichting waarin wordt toegelicht dat er nog een uitvoeringsbesluit zal worden genomen waarin VLABEL zal worden aangeduid als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie voor de desbetreffende invorderingen. De Raad van State geeft hierbij een weergave van hetgeen de gemachtigde heeft verklaard. Een aanpassing of repliek hieromtrent is niet vereist.

De Raad van State stelt in randnummer 8.2 dat het aanbevolen is om in artikel 2 van het voorontwerp van decreet een definitie op te nemen van de begrippen "onbetwiste niet-fiscale schuldvorderingen" en "opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen". De opmerking van de Raad van State wordt gevolgd waardoor voormelde begrippen, die reeds toegelicht werden in de memorie van toelichting bij artikel 4 van het voorontwerp van decreet, uitdrukkelijk gedefinieerd worden in artikel 2 van het ontwerp van decreet.

In randnummer 8.3 verwijst de Raad van State naar artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp van decreet waarin wordt bepaald dat de betrokken personeelsleden van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie handelen "voor rekening" van de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen. De Raad van State geeft hierbij de verduidelijking die de gemachtigde hieromtrent heeft gegeven weer. Zoals de Raad van State suggereert wordt deze verduidelijking in de memorie van toelichting opgenomen.

43. In randnummer 9 merkt de Raad van State op dat het niet duidelijk is wat in artikel 8, §1, derde lid, van het voorontwerp van decreet precies wordt bedoeld met de verwijzing naar deel V van het Gerechtelijk Wetboek en dat het dwangbevel van een andere aard is dan de titels waarop deel V betrekking heeft. Het dwangbevel is echter een middel van tenuitvoerlegging vermeld in deel V, titel III, van het Gerechtelijk Wetboek. Hieromtrent dient te worden opgemerkt dat ingevolge artikel 8, §1, derde lid, van het voorontwerp van decreet het Gerechtelijk Wetboek expliciet als suppletief recht wordt toegepast. De invordering door middel van een dwangbevel gebeurt door een gerechtsdeurwaarder. De gerechtsdeurwaarder zal geen dwangbevel kunnen betekenen als hij niet in het bezit wordt gesteld van een uitvoerbare titel, zijnde het dwangschrift (artikel 1494 van het Gerechtelijk Wetboek). Bij het opstellen van het dwangbevel zal de gerechtsdeurwaarder ook rekening moeten houden met enkele formaliteiten (bijvoorbeeld overeenkomstig artikel 1500 van het Gerechtelijk Wetboek moet het dwangbevel de woonstkeuze en op straffe van nietigheid de tekst van artikel 1506/1 van het Gerechtelijk Wetboek bevatten). De bepaling wordt verduidelijkt en dit naar analogie met andere decreten (bv. artikel 6.51, derde lid, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 en artikel 63, derde lid, van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen) waarin naar deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging wordt verwezen.

44. De Raad van State suggereert in randnummer 10 om de zinsnede "zonder de beperkingen", in artikel 11, §1, tweede lid, van het voorontwerp van decreet nader te verduidelijken in de memorie van toelichting en hieraan wordt tegemoetgekomen. Volgens de Raad van State bestaat er een onderscheid tussen de onderzoeksbevoegdheden die worden geregeld in het voorontwerp van decreet (niet-fiscale schuldvorderingen) en de onderzoeksbevoegdheden die worden beoogd in de VCF (fiscale schuldvorderingen) en is er een verschil in behandeling op het vlak van de omvang van de grondwettelijke waarborgen voor de bescherming van het privéleven tussen schuldenaars van fiscale schuldvorderingen en schuldenaars van niet-fiscale schuldvorderingen. De Raad van State stelt dat het onderscheid moet worden verantwoord. Hierop kan gerepliceerd worden dat in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet een verwijzing

wordt gemaakt naar de onderzoeksbevoegdheden, vermeld in artikel 3.13.1.2.1 tot en met 3.13.1.2.3, artikel 3.13.1.2.5 en 3.13.1.2.6, artikel 3.13.1.3.1 tot en met 3.13.1.3.6, artikel 3.13.1.4.1 en 3.13.1.4.2 VCF. Artikel 3.13.1.2.6 VCF omvat de regeling van het plaatsbezoek en wordt onverkort toegepast om de vermogenssituatie van de schuldenaar vast te stellen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. De omvang van de grondwettelijke waarborgen voor de bescherming van het privéleven voor schuldenaars van fiscale schuldvorderingen en schuldenaars van niet-fiscale schuldvorderingen is dus gelijk. De zinsnede "zonder de beperkingen" in paragraaf 1, tweede lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet staat volledig los van de toepassing van artikel 3.13.1.2.6 VCF. Voormelde redenering kan eveneens worden toegepast op de andere aangehaalde artikelen in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet waarbij bepaalde grondwettelijke waarborgen aan de orde kunnen zijn. Die zinsnede bestaat ook in de VCF, namelijk in artikel 3.13.1.2.7, tweede lid, VCF en de toepassing van paragraaf 1, tweede lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet situeert zich in het kader van een onderzoek tot het leggen van beslag op een rekening. Paragraaf 1, tweede lid, van artikel 11 van het voorontwerp van decreet verschilt inhoudelijk niet van en beoogt hetzelfde doel als artikel 3.13.1.2.7, tweede lid, VCF. Als er niet wordt gerefereerd naar de onderzoeksbevoegdheden die worden geregeld in de VCF betekent dit dat die bepaling niet geldt in de context van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen (bv. artikel 3.13.1.2.8, 3.13.1.2.9 en 3.13.1.3.7 VCF).

45. Om aan de opmerking van de Raad van State in randnummer 11 tegemoet te komen wordt het opschrift van de onderafdeling 2 van afdeling 5 aangepast als volgt: "Onderafdeling 2. Beroepsgeheim en geheimhoudingsplicht".

46. In randnummer 12 stelt de Raad van State dat er met betrekking tot sommige van de in artikel 21 van het voorontwerp van decreet opgesomde categorieën van persoonsgegevens kan worden betwijfeld of de verwerking ervan wel noodzakelijk is voor het bereiken van de doelstelling zoals omschreven in artikel 19 van het voorontwerp van decreet, bijvoorbeeld voor "de persoonlijke kenmerken" en "de leef- en consumptiegewoonten". De Raad van State adviseert om ofwel de betrokken categorieën nader af te bakenen ofwel in de memorie van toelichting te verduidelijken om welke reden de desbetreffende categorie van persoonsgegevens noodzakelijkerwijze moet worden verwerkt met het oog op het realiseren van de taak van algemeen belang, vermeld in artikel 19 van het voorontwerp van decreet.

Hierop kan gerepliceerd worden dat de verwerkte persoonsgegevens in een specifiek dossier afhankelijk zijn van de concrete stappen tot invordering die worden ondernomen. Als bijvoorbeeld de gerechtsdeurwaarder overgaat tot opmaak van een dwangbevel, zullen er persoonsgegevens uit de categorie van persoonsgegevens "persoonlijke kenmerken" (artikel 20, 4°, van het ontwerp van decreet, dit was voordien artikel 21, 4°, van het voorontwerp van decreet) worden verwerkt. Het gaat hier dan om persoonlijke bijzonderheden waaronder bijvoorbeeld de geboortedatum. Wanneer er bij de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren, gegevens verwerkt worden over het bezit van onroerend goed, zullen er persoonsgegevens verwerkt worden uit de door de Raad van State aangehaalde categorie "de leef- en consumptiegewoonten". Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State worden de aangehaalde categorieën in respectievelijk artikel 20, 4° en 9°, van het ontwerp van decreet wel nader decretaal afgebakend. Ook uit de categorieën van persoonsgegevens in artikel 20, 6° en 8°, van het ontwerp van decreet kunnen persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. De gegevens inzake het beroep en betrekking (artikel 20, 6°) zijn relevant in het kader van het onderzoek voor een mogelijk loonbeslag. De gegevens inzake gebouw- en woningkenmerken (artikel 20, 8°) kunnen bijvoorbeeld

worden verwerkt in het kader van het onderzoek voor een mogelijk huurbeslag. Gegevens inzake de samenstelling van het gezin (artikel 20, 7°) kunnen bijvoorbeeld verwerkt worden wanneer de in te vorderen niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, overeenkomstig de toepasselijke regelgeving van de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van dit decreet, eveneens bij de echtgenoot of partner van de betrokkene kunnen worden ingevorderd, bijvoorbeeld de terugvordering van onverschuldigde betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Ingevolge de opmerking van de Raad van State wordt deze verduidelijking opgenomen in de memorie van toelichting.

De andere categorieën van persoonsgegevens opgenomen in artikel 20 van het ontwerp van decreet zijn reeds voldoende decretaal afgebakend dan wel gemotiveerd in de memorie van toelichting.

47. In randnummer 13 bij artikel 28 van het voorontwerp van decreet verwijst de Raad van State naar artikel 116 van het op 2 juni 2023 aan de afdeling Wetgeving voorgelegde voorontwerp van decreet 'tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving' dat artikel 13 van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies beoogt te vervangen en waarmee desgevallend zal moeten worden rekening gehouden. Ingevolge het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 dat wijzigingen van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies beoogt (VR 2023 1512 DOC.1823/2TER) is artikel 28 van het voorontwerp van decreet overbodig en wordt deze bepaling geschrapt in het ontwerp van decreet.

Naar aanleiding van voormelde opmerking van de Raad van State werd vastgesteld dat er zich een gelijkaardige problematiek voordoet bij artikel 35 van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging. Dit artikel werd immers opgeheven met ingang van 1 januari 2024. Om die reden is artikel 31 van het voorontwerp van decreet overbodig en wordt dit geschrapt in het ontwerp van decreet.

48. In overeenstemming met de opmerking van de Raad van State in randnummer 14 wordt de aanvang van artikel 30 van het ontwerp van decreet (voordien artikel 33 van het voorontwerp van decreet) als volgt gewijzigd: "In artikel 79, §3, tweede lid, van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022, gewijzigd bij het decreet van 31 maart 2023, wordt de zinsnede 'het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren' vervangen door ...".

49. In randnummer 15 beveelt de Raad van State aan om, met het oog op de duidelijkheid, de bedoeling, die in de memorie van toelichting wordt vermeld, dat de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren die vóór de inwerkingtreding van het ontworpen decreet ter invordering werden overgemaakt aan de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen, worden afgehandeld volgens de bepalingen die van toepassing waren vóór de datum van inwerkingtreding van het ontworpen decreet, uitdrukkelijk in de tekst van artikel 35 van het voorontwerp van decreet op te nemen. Dit werd dan ook aangepast in artikel 32 van het ontwerp van decreet.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

50. Voorliggend ontwerp van decreet regelt tegelijkertijd gemeenschapsaangelegenheden als vermeld in de artikelen 127, 128 en 129 van de Grondwet en gewestaangelegenheden als vermeld in artikel 39 van de Grondwet.

Wanneer elk van de bepalingen van het ontworpen decreet van toepassing is zowel wat de Vlaamse Gemeenschap als wat het Vlaamse Gewest betreft, is het toegestaan dat slechts één ontwerp van decreet wordt opgesteld.⁶

De ontworpen regeling heeft betrekking op de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen zowel voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren als voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren. Afhankelijk van de entiteit die een beroep doet op de diensten van VLABEL voor de invordering van haar niet-fiscale schuldvorderingen of van de concrete aangelegenheden waarop de niet-fiscale schuldvorderingen betrekking hebben, kunnen de invorderingsdossiers die aan VLABEL worden overgemaakt gemeenschaps- en/of gewestaangelegenheden betreffen. Dit ontwerp van decreet regelt bijgevolg zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Afdeling 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1

Deze bepaling kadert het decreet in zijn bevoegdheidsverdelende context.

Wanneer elk van de bepalingen van het ontworpen decreet van toepassing is op zowel de Vlaamse Gemeenschap als het Vlaamse Gewest is het toegestaan dat slechts één ontwerp van decreet wordt opgesteld.⁷

Het decreet regelt tegelijkertijd gemeenschapsaangelegenheden als vermeld in de artikelen 127, 128 en 129 van de Grondwet en gewestaangelegenheden als vermeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In dit artikel worden de begrippen opgesomd en gedefinieerd die nodig zijn voor een goed begrip van dit decreet.

1° algemene verordening gegevensbescherming

Deze definitie is toegevoegd in het kader van de verwerking van persoonsgegevens en behoeft geen verdere toelichting.

2° niet-fiscale schuldvorderingen

⁶ Het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, nr. 25.048/1 van 10 april 1996 over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Regering, *Parl.St.* VI. Parl., 1995-1996, nr. 293/1, p. 14-15.

⁷ Het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, nr. 25.048/1 van 10 april 1996 (cf. voetnoot 6).

De invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen wordt door de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van het decreet, toevertrouwd aan VLABEL. De niet-fiscale schuldvorderingen hebben betrekking op de aangelegenheden die worden vermeld in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en worden geregeld in de regelgeving van de overheidsinstanties die de niet-fiscale schuldvorderingen innen of terugvorderen. De aard van de schuld is niet-fiscaal en dient ruim te worden geïnterpreteerd, wat toegelicht kan worden aan de hand van een aantal voorbeelden. De oplistings van onderstaande voorbeelden van niet-fiscale schuldvorderingen is niet limitatief:

- de terugvordering van ten onrechte toegekende subsidies;
- de terugvordering van ten onrechte uitgekeerde (schade)vergoedingen, bijdragen, waarborgen, steunmaatregelen en premies;
- de terugvordering van ten onrechte uitbetaalde salarissen, toelagen, vergoedingen, en/of sociale voordelen van personeelsleden;
- de invordering van bedragen die voortvloeien uit onbetaalde facturen;
- de invordering van bedragen die voortvloeien uit niet-nagekomen contractuele verplichtingen;
- de invordering van vergoedingen, bijdragen en retributies;
- de invordering van administratieve geldboeten.

Ingevolge het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat elke fiscale heffing niet onder de definitie van niet-fiscale schuldvorderingen valt.

In het verleden heeft de Raad van State gesteld dat er onduidelijkheden kunnen bestaan of de administratieve geldboeten onder het begrip onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, zoals initieel omschreven in het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest, vallen. Vanaf eind 2017 zijn de vermelde decreten aangevuld met een verwijzing naar de invordering van administratieve geldboeten.⁸

In de definitie van niet-fiscale schuldvorderingen wordt er expliciet geduid dat als er een grond bestaat voor de administratieve geldboeten, deze onder het begrip niet-fiscale schuldvorderingen vallen door de woorden "in voorkomend geval met inbegrip van administratieve geldboeten" te vermelden. Door deze formulering is er geen betwisting meer mogelijk wat er met niet-fiscale schuldvorderingen wordt bedoeld en dient er geen afzonderlijke rechtsgrond te worden voorzien voor de administratieve geldboeten. De ruime omschrijving van het begrip niet-fiscale schuldvorderingen heeft als voordeel dat in dit decreet een kortere formulering van de aard van de schuld kan worden gehanteerd.

⁸ Artikel 3, 2° en 3°, artikel 4, 2°, artikel 6, 2° en 3°, en artikel 7, 2°, van het decreet van 8 december 2017 houdende bepalingen tot verdere regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren, diverse fiscale bepalingen, en de overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken; *Parl.St.* VI.Parl., 2017-2018, nr. 1301/1, p. 4.

Er dient te worden benadrukt dat alleen de administratieve geldboeten kunnen worden ingevorderd en dat boeten van strafrechtelijke aard niet onder het begrip niet-fiscale schuldvorderingen vallen.

3° onbetwiste niet-fiscale schuldvorderingen

Met onbetwiste niet-fiscale schuldvorderingen wordt bedoeld dat de niet-fiscale schuldvorderingen vaststaand en definitief verschuldigd moeten zijn om te kunnen worden ingevorderd. Dit betekent onder meer dat er voor de ingevorderde bedragen geen administratieve beroepsprocedure of geen jurisdictionele procedure aanhangig werd gemaakt of dat een administratieve beroepsprocedure en/of jurisdictionele procedure werd opgestart en de beslissing/uitspraak ten gronde tot gevolg heeft dat de niet-fiscale schuldvorderingen definitief verschuldigd zijn.

4° opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen

Opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen zijn niet-fiscale schuldvorderingen waarvoor de betalingstermijn verstreken is.

5° toebehoren

De definitie van de toebehoren die wordt opgenomen in artikel 1/1 van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in artikel 1/1 van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest wordt ongewijzigd overgenomen. Met toebehoren worden alle interesten, invorderingskosten, rechtsplegingsvergoedingen, gerechtskosten en betekeningskosten bedoeld die verschuldigd kunnen zijn door de schuldenaar in geval van niet-tijdige betaling van de niet-fiscale schuldvorderingen of in het kader van een gerechtelijke procedure.

Afdeling 2. Toepassingsgebied

Artikel 3

Het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering wordt op decretaal niveau omschreven.

In paragraaf 1, eerste lid, van dit artikel wordt het uitgangspunt van de toepassing van de overheidsbrede invordering voorzien en wordt opgesomd welke overheidsinstanties toepassing kunnen maken van de bepalingen van het decreet, namelijk:

- de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 2°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (bv. de departementen, de IVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's en de privaatrechtelijk vormgegeven EVA's. VLABEL is een IVA zonder

- rechtspersoonlijkheid en valt dus binnen het toepassingsgebied voor de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren die zij zelf kan innen of terugvorderen.);
- de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 4°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (bv. het Fonds voor Innoveren en Ondernemen, het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds en het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen);
 - de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement, vermeld in artikel I.3, 1°, b), van hetzelfde decreet (bv. de VREG);
 - de lokale overheden, vermeld in artikel I.3, 5°, van hetzelfde decreet, belast met de uitoefening van gedelegeerde aangelegenheden (bv. het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Antwerpen vzw en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Gent vzw);
 - de vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel.

De entiteiten van de Vlaamse overheid die worden vermeld in artikel I.3, 1°, b), artikel I.3, 2°, en artikel I.3, 4°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en die niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren kunnen innen of terugvorderen, kunnen toepassing maken van de bepalingen van het decreet.

De afbakening wordt gemaakt vanuit het oogpunt van de types van overheidsinstanties die op dit moment samenwerken met VLABEL.

Zo is er onder andere een samenwerking tussen VLABEL en de Vlaamse Regulator voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (hierna 'VREG') voor de invordering van haar niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren. De VREG is een autonome dienst die onder toezicht staat van het Vlaams Parlement zoals vermeld in artikel I.3, 1°, b), van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. De VREG is momenteel de enige autonome dienst die onder toezicht staat van het Vlaams Parlement.⁹ De autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement behoren ook tot het toepassingsgebied om enerzijds de bestaande samenwerking tussen VLABEL en VREG te behouden en om anderzijds potentiële nieuwe autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement onmiddellijk onder het toepassingsgebied te laten vallen.

Sinds 1 maart 2022 is VLABEL bevoegd om de onbetaalde retributies voor de cursus maatschappelijke oriëntatie en voor de test maatschappelijke oriëntatie, zoals vermeld in artikel 30, §3, eerste en tweede lid, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, in te vorderen.¹⁰ Deze retributies worden vanaf

⁹ Dit is de toestand in oktober 2022.

¹⁰ Artikel 1 en 65 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018.

1 september 2023¹¹ niet alleen geïnd door het Agentschap Integratie en Inburgering, een entiteit van de Vlaamse overheid. Het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Antwerpen vzw en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap Integratie en Inburgering Gent vzw zijn in het kader van de opdracht om de integratie te ondersteunen, te stimuleren en te begeleiden in respectievelijk de stad Antwerpen en de stad Gent¹² bevoegd om de voormelde retributies te innen. Deze gedelegeerde opdracht betreft een gemeenschapsaangelegenheid, nl. het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. De samenwerking tussen VLABEL en de twee gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen dient te worden behouden. De verzelfstandigde agentschappen die opgericht zijn door een provincie of een gemeente vallen onder de lokale overheden, vermeld in artikel I.3, 5°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Aangezien het, in overeenstemming met de uitgangspunten in de huidige decreten, niet de bedoeling is om de niet-fiscale schuldvorderingen van alle lokale overheden die worden vermeld in het Bestuursdecreet van 7 december 2018 in te vorderen, wordt het toepassingsgebied verder afgebakend. De lokale overheden die door een delegatie van onder meer de decreetgever of de Vlaamse Regering belast worden met de uitoefening van de aangelegenheden, vermeld in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, kunnen toepassing maken van de bepalingen van het decreet.

De vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel behoort ook tot het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering omdat deze sociale dienst niet-fiscale schuldvorderingen kan terugvorderen.

De overheidsinstanties die worden vermeld in paragraaf 1, eerste lid, van dit artikel vallen onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering en kunnen toepassing maken van de bepalingen van dit decreet. De samenwerking met VLABEL is niet dwingend voor de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen.

Binnen het systeem van de overheidsbrede invordering wordt vervolgens het 'comply or explain'-principe toegepast op de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid. Het 'comply or explain'-principe wordt geregeld in paragraaf 1, tweede lid, van artikel 3. Overeenkomstig het 'comply or explain'-principe moeten de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen de invorderingsprocedures in beginsel via VLABEL laten verlopen ('comply'). Als deze overheidsinstanties echter bepaalde beweegredenen hebben waarom zij niet willen of kunnen samenwerken met

¹¹ Artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 tot bepaling van de inwerkingtreding van het participatie- en netwerktraject en de retributies voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie in het kader van het inburgeringstraject en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

¹² In artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 tot toekenning van taken en kerntaken aan een lokaal bestuur als vermeld in artikel 25, §1, eerste lid, 1°, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wordt bepaald dat onder bepaalde voorwaarden de minister die opdracht zal toewijzen aan de stad Antwerpen en de stad Gent. Dit artikel voorziet eveneens de mogelijkheid dat een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap die opdracht opneemt.

VLABEL, dienen zij deze mee te delen ('explain'). De Vlaamse Regering wordt ermee belast de nadere regels omtrent deze mededeling te bepalen. Op basis van het 'comply or explain'-principe zullen de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen die niet willen of kunnen samenwerken met VLABEL bijgevolg nog steeds de mogelijkheid hebben om geen beroep te doen op de diensten van VLABEL, mits zij dit verantwoorden. Ingevolge het advies van de Raad van State wordt omwille van de duidelijkheid na het tweede lid een nieuw lid ingevoegd in paragraaf 1 van artikel 3. Hierin wordt bepaald dat een schriftelijke melding van de beweegredenen door de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen die niet willen of kunnen samenwerken met VLABEL volstaat om te voldoen aan de 'explain'-vereiste.

Gelet op het streven naar meer uniformiteit, efficiëntie en effectiviteit op het vlak van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen binnen de Vlaamse overheid is het redelijk om het 'comply or explain'-principe toe te passen op de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid.

De departementen en, desgevallend, de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid vormen overeenkomstig artikel 1*bis* van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie samen een Vlaams ministerie. Daardoor is het logisch dat voor deze overheidsinstanties dezelfde regeling wordt uitgewerkt en allen aan het 'comply or explain'-principe worden onderworpen. Ook de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden aan dit principe onderworpen. Ondanks het feit dat deze agentschappen een eigen rechtspersoonlijkheid hebben, beschikken ze immers over een gelijkaardige operationele autonomie zoals de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid. De intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid staan ook onder het gezag van de Vlaamse Regering. Op dit punt kan het onderscheid gemaakt worden met bijvoorbeeld de extern verzelfstandigde agentschappen. De extern verzelfstandigde agentschappen beschikken immers over een verregaande autonomie en beschikken over specifieke kenmerken waardoor deze niet onderworpen worden aan het 'comply or explain'-principe. Ook de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie zijn niet onderworpen aan het 'comply or explain'-principe.

Aangezien ook de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement een bijzondere graad van onafhankelijkheid hebben ten aanzien van het beleid van de Vlaamse overheid, zijn deze instanties niet onderworpen aan het 'comply or explain'-principe.

Behoudens voor de overheidsinstanties die onder het 'comply or explain'-principe vallen, gebeurt de samenwerking tussen VLABEL en de overheidsinstanties die worden vermeld in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 3 op vrijwillige basis. Deze overheidsinstanties die voor de invordering van hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren een beroep wensen te doen op de diensten van VLABEL kunnen zelf het initiatief nemen om een samenwerking aan te vragen bij VLABEL (= 'opt in'-principe). Aan deze vraag worden geen vormvereisten opgelegd. Deze overheidsinstanties zullen dan ook toepassing kunnen

maken van de bepalingen van het decreet. Het feit dat die overheidsinstanties reeds uitdrukkelijk vermeld worden in paragraaf 1, eerste lid, van artikel 3 heeft als voordeel dat bij een eventuele vrijwillige aansluiting de regelgeving niet dient te worden aangepast. Voor de autonome diensten die onder toezicht staan van het Vlaams Parlement wordt niet geraakt aan hun autonome karakter, doordat de samenwerking vrijwillig en op hun vraag kan worden opgestart.

Ingevolge het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen voor alle of bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren een samenwerking kunnen aangaan met VLABEL. De departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zullen in het geval zij geen samenwerking willen of kunnen aangaan met VLABEL voor alle of bepaalde onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren dit moeten verantwoorden.

Paragraaf 2 van artikel 3 bepaalt dat de overheidsinstanties die de bepalingen van het decreet toepassen en de niet-fiscale schuldvorderingen die VLABEL invordert voor rekening van die overheidsinstanties, worden bekendgemaakt op de website van VLABEL (= de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie). Dit gebeurt aan de hand van een geactualiseerd overzicht. Als bijvoorbeeld een departement zowel administratieve geldboeten int als subsidies terugvordert en enkel voor de invordering van de administratieve geldboeten een beroep doet op de diensten van VLABEL, dan wordt op de website van VLABEL de naam van het departement en de aard van de niet-fiscale schuldvordering, namelijk administratieve geldboeten, bekendgemaakt.

Overeenkomstig artikel 2, tweede lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en artikel 2, tweede lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest moet er voor de openbare instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of van het Vlaamse Gewest aan een dubbele voorwaarde voldaan zijn opdat VLABEL hun niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren kan invorderen. Enerzijds is er een verzoek tot samenwerking vereist. Anderzijds dient de Vlaamse Regering aan dit verzoek haar akkoord te verlenen. Deze voorwaarden worden niet meer opgelegd aan de overheidsinstanties die toepassing kunnen maken van de bepalingen van het decreet omdat dit contradictorisch is met het principe van overheidsbrede invordering. Artikel III.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 dat voorziet dat deze vormvereisten gelden voor de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen wordt opgeheven (zie artikel 29).

Hoofdstuk 2. Invordering

Afdeling 1. Algemeen

Artikel 4

Dit artikel is gebaseerd op artikel 2, eerste lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en op artikel 2, eerste lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest. De Vlaamse Regering wijst de personeelsleden van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie aan om de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en om de toebehoren in te vorderen. Er zal nog een uitvoeringsbesluit worden genomen door de Vlaamse Regering waarin de Vlaamse Belastingdienst zal worden aangeduid als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. De aangewezen personeelsleden handelen voor rekening van de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van dit decreet. In navolging van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat VLABEL in eigen naam optreedt naar de schuldenaar toe en autonome beslissingen neemt (bv. het uitoefenen van welbepaalde onderzoeksbevoegdheden, het toepassen van de onrechtstreekse vervolging (bv. beslag op huurgelden), het toekennen van afbetalingsplannen, het vrijstellen van interesten,...). Er is eveneens duidelijk een eigen belang in hoofde van VLABEL, namelijk de uitvoering van een taak van algemeen belang. Concreet betreft het de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren conform de bepalingen van het decreet.

De aangewezen personeelsleden kunnen eveneens instaan voor de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren die VLABEL zelf kan innen of terugvorderen (bv. de terugvordering van de ten onrechte uitbetaalde jobbonus).

In het kader van de overheidsbrede invordering is het overbodig om te voorzien dat de Vlaamse Regering telkens de gewestelijke en gemeenschapsaangelegenheden uitdrukkelijk aanduidt en dit wordt bijgevolg niet mee overgenomen.

Artikel 5

Dit artikel is gebaseerd op artikel 2, zesde lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en op artikel 2, zesde lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest. Zowel in geval van vervolgingen bij een derde als in geval van vervolgingen bij de schuldenaar wordt de schuldenaar geïdentificeerd aan de hand van:

- het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen, in het geval de schuldenaar een rechtspersoon betreft;
- het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, wanneer er geen identificatie via het rijksregisternummer kan gebeuren, in het geval de schuldenaar een natuurlijke persoon betreft.

Bijgevolg wordt ervoor geopteerd om hierover een algemene bepaling in dit decreet te verwerken. Artikel 5 vormt de vereiste rechtsgrond zodat de bevoegde personeelsleden van VLABEL, die worden aangesteld door de Vlaamse Regering, bij de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren het identificatienummer kunnen gebruiken om de schuldenaar te identificeren.

Artikel 6

Dit artikel is gebaseerd op de volgende artikelen:

- artikel 2, derde en vierde lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap;
- artikel 2, derde en vierde lid, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest.

De voormelde bepalingen worden opgesplitst in 2 artikelen. Artikel 6 bepaalt dat VLABEL bij de invordering onmiddellijk een uitvoerbare titel kan creëren en er dient aldus geen procedure voor de rechtbank aanhangig te worden gemaakt. De betekening van de uitvoerbare titel via de tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder wordt geregeld in artikel 8, zoals hierna verder wordt toegelicht.

De terminologie van in de voormelde bepalingen waarop artikel 6 is gebaseerd wordt gewijzigd omdat het bevoegde personeelslid van VLABEL, dat wordt aangesteld door de Vlaamse Regering, in de praktijk geen dwangbevel, maar een dwangschrift uitvaardigt, viseert en uitvoerbaar verklaart. Het dwangschrift vormt de uitvoerbare titel om de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en om de toebehoren te kunnen invorderen.

Dit artikel betreft een algemene bepaling omdat het dwangschrift wordt opgemaakt voordat de vervolgingen worden ingesteld en dit zowel in geval van vervolgingen bij de schuldenaar (zie artikel 8) als in geval van vervolgingen bij een derde (zie artikel 9).

Artikel 7

In dit artikel wordt geregeld dat de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om de bevoegdheden van de met de invordering belaste personeelsleden van VLABEL, die worden aangesteld door de Vlaamse Regering, af te bakenen en om de nadere regels met betrekking tot de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren uit te werken.

Afdeling 2. Rechtstreekse vervolging

Artikel 8

In paragraaf 1 van dit artikel wordt uitgewerkt dat het dwangschrift, vermeld in artikel 6, de gerechtsdeurwaarder machtigt om over te gaan tot de betekening van een dwangbevel en bij gebrek aan betaling binnen vierentwintig uur tot het leggen van een beslag. Op basis van het dwangschrift kan de gerechtsdeurwaarder een dwangbevel betekenen. Het dwangschrift zal dus niet in alle gevallen leiden tot de betekening van een dwangbevel. Het betreft een rechtstreekse vervolging omdat er wordt ingevorderd bij de schuldenaar.

Daarnaast regelt paragraaf 1 van dit artikel een aantal regels over de rechtstreekse vervolging van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. In het dwangbevel wordt er een verwijzing gemaakt naar het dwangschrift. Het dwangschrift, dat de uitvoerbare titel vormt, wordt samen met het dwangbevel betekend. De schuldenaar wordt aldus op de hoogte gebracht van de uitvoerbare titel op basis waarvan de vervolgingen kunnen worden ingesteld.

Een gerechtsdeurwaarder die is overgegaan tot de betekening van een dwangbevel zal na de ontvangst van een gedeelte van het verschuldigde bedrag dat is opgenomen in het dwangbevel de mogelijkheid hebben om de vervolgingen verder te zetten totdat een volledige betaling wordt ontvangen.

Behoudens afwijkende bepalingen zijn op het dwangbevel de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging van toepassing. Het Gerechtelijk Wetboek wordt als suppletief recht toegepast.

In paragraaf 2 van dit artikel wordt uitdrukkelijk vermeld dat de Vlaamse Regering de nadere regels met het oog op de toepassing van de rechtstreekse vervolging kan bepalen. Daarnaast kan de Vlaamse Regering ook de nadere regels bepalen over de werkwijze die wordt gehanteerd nadat de rechtstreekse vervolging werd toegepast (bv. de bestemming van de opbrengst van de verkoop van de inbeslaggenomen goederen).

Afdeling 3. Onrechtstreekse vervolging

Artikel 9

Naast de invorderingsprocedure via een gerechtsdeurwaarder, kan VLABEL zelf invorderingsmogelijkheden onderzoeken en toepassen. De vervolging ten aanzien van een derde omvat de onrechtstreekse vervolging (bv. loonbeslag, beslag op vakantiegeld, beslag op rekening, beslag op huurgelden, beslag op teruggave van FOD Financiën). Zoals in artikel 8 vermeld, wordt de schuldenaar in kennis gesteld van het dwangschrift bij de betekening van het dwangbevel. Als er geen dwangbevel wordt of kon worden betekend via de tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder, wordt het dwangschrift door het bevoegde personeelslid van VLABEL, dat wordt aangesteld door de Vlaamse Regering, naar de schuldenaar verzonden voordat er toepassing wordt gemaakt van de onrechtstreekse vervolging. Deze vereiste is niet nieuw en is momenteel opgenomen in artikel 2*bis*, derde lid, van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in artikel 2/1, derde lid, van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest bij het leggen van een vereenvoudigd derdenbeslag. Gelet op de samenhang met artikel 8 wordt de vereiste om de schuldenaar in kennis te stellen van het dwangschrift in het geval VLABEL een onrechtstreekse vervolging wenst in te stellen decretaal verankerd in het eerste lid van dit artikel.

Ingevolge een punctueel element dat wordt vermeld in het advies van de Inspectie van Financiën van 28 maart 2023, is het eerste lid van dit artikel verduidelijkt.

Het tweede lid van artikel 9 creëert de rechtsgrond om de onrechtstreekse vervolging, meer bepaald het vereenvoudigd derdenbeslag met aangetekende brieven en het elektronisch vereenvoudigd derdenbeslag (door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt), toe te passen en geeft uitdrukkelijk de opdracht aan de Vlaamse Regering om een aantal regels omtrent de onrechtstreekse vervolging te specificeren.

Afdeling 4. Invorderingskosten

Artikel 10

In dit artikel wordt voorzien dat de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om de regels in verband met de kosten die gepaard gaan met de rechtstreekse en onrechtstreekse vervolgingen, namelijk de invorderingskosten, te bepalen. Dit artikel is gebaseerd op artikel 2, vijfde lid, 2°, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en op artikel 2, vijfde lid, 2°, van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest.

Afdeling 5. Onderzoeksbevoegdheden en beroepsgeheim

Onderafdeling 1. Onderzoeksbevoegdheden

Artikel 11

In artikel *2bis*, tweede lid, van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in artikel 2/1, tweede lid, van het BVR niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest regelt de Vlaamse Regering de onderzoeksbevoegdheden. Ingevolge voormelde artikelen kunnen de personeelsleden van VLABEL de vermogenssituatie van de schuldenaar bepalen bij het onderzoek om de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en om de toebehoren via een vereenvoudigd derdenbeslag in te vorderen. Het gaat om het in kaart brengen van sommen en zaken die aan de schuldenaar verschuldigd zijn of toebehoren (bv. huurgelden, loon, vakantiegeld) en die voor beslag vatbaar zijn. Dit gebeurt bijvoorbeeld door inlichtingen of stukken op schriftelijke of op elektronische wijze bij derden en openbare instellingen of inrichtingen op te vragen.

Paragraaf 1, eerste lid, van dit artikel is gebaseerd op de voormelde huidige bepalingen, maar wordt geüpdatet op basis van de onderzoeksbevoegdheden die worden geregeld in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 (hierna 'VCF'). Die onderzoeksbevoegdheden hebben reeds hun efficiëntie bewezen in het kader van de invordering van de belastingen waarop de VCF van toepassing is. De bedoeling van de onderzoeksbevoegdheden vermeld in dit artikel is om de vermogenssituatie van de schuldenaar vast te stellen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Alleen als er een zicht is op de vermogenssituatie kunnen nuttige stappen worden ondernomen om de openstaande niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren zo efficiënt mogelijk in te vorderen. Concreet

houden deze onderzoeksbevoegdheden in dat bijvoorbeeld inlichtingen kunnen worden opgevraagd bij de schuldenaar, bij derden, openbare instellingen of inrichtingen,.... Deze onderzoeksbevoegdheden worden alleen toegekend aan de bevoegde personeelsleden van VLABEL, die worden aangesteld door de Vlaamse Regering.

Ook voor het onderzoek tot het leggen van beslag op een rekening wordt een gelijkaardige regeling uitgewerkt zoals voorzien in de VCF. De bank rekent steeds een kost aan voor het afleggen van een verklaring van derde-beslagene, zelfs wanneer er op de datum dat het beslag wordt gelegd geen beschikbaar creditsaldo is. In het kader van een efficiënte en effectieve invordering is het aangewezen dat de bevoegde personeelsleden van VLABEL, die worden aangesteld door de Vlaamse Regering, zonder enige vorm van beperkingen inlichtingen kunnen opvragen bij een bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling en het centraal aanspreekpunt (CAP) om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen bij de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Meer concreet betreft het de vereiste om de situaties waarin (bv. een of meer aanwijzingen van fraude) en de voorwaarden waaronder inlichtingen kunnen worden opgevraagd (onder andere het voorafgaandelijk versturen van een vraag om inlichtingen aan de schuldenaar en het machtigingsmechanisme) en die worden vermeld in artikel 3.13.1.2.5, 3.13.1.3.1, §2 tot en met §5, en artikel 3.13.1.4.1 VCF uit te sluiten. De opheffing van de beperkingen die gelden ten aanzien van bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen en het CAP wordt geregeld in paragraaf 1, tweede lid, van dit artikel. Door bijvoorbeeld eerst bij de bank na te vragen wat het creditsaldo van de rekening is, kan er worden nagegaan of het opportuun is om beslag op rekening te leggen en is dit kostenbesparend.

Paragraaf 2 voorziet dat de Vlaamse Regering de nadere regels over de onderzoeksbevoegdheden die worden uitgeoefend bij de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren kan bepalen.

Onderafdeling 2. Beroepsgeheim en geheimhoudingsplicht

Artikel 12 en 13

Er worden in artikel 12 en 13 bepalingen over het beroepsgeheim ingeschreven omdat het beroepsgeheim onlosmakelijk verbonden is met de onderzoeksbevoegdheden die worden voorzien in artikel 11.

Een met toepassing van artikel 3.13.1.2.1, eerste lid, artikel 3.13.1.2.2, eerste tot en met derde lid, artikel 3.13.1.2.3 en artikel 3.13.1.3.1 tot en met 3.13.1.3.4 VCF aangezochte persoon kan het beroepsgeheim doen gelden. Artikel 3.19.0.0.1 VCF dat waarborgen om het beroepsgeheim van deze personen te beschermen regelt, wordt van overeenkomstige toepassing verklaard in artikel 12.

In artikel 13 wordt ingeschreven dat de inlichtingen waarover VLABEL beschikt in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 3.19.0.0.2 VCF, vallen.

Afdeling 6. Betalingsmodaliteiten

Artikel 14 tot en met 17

De artikelen van deze afdeling zijn gebaseerd op artikel 3 van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en op artikel 3 van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest en geven de bestaande werkwijze weer.

Naast een gelijkaardige bepaling over een uitstel van betaling van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren wordt nu uitdrukkelijk opgenomen dat de schuldenaar kan vragen om de schuld in schijven te betalen. De schuldenaar die wil genieten van één van de voormelde gunstmaatregelen moet zich effectief in een situatie bevinden waarin hij concrete moeilijkheden ervaart om zijn betalingsverplichting na te komen. Deze betalingsmoeilijkheden kunnen van financiële aard zijn, maar de betalingsmoeilijkheden kunnen ook een algemeen karakter vertonen zoals bijvoorbeeld een opname in het ziekenhuis waardoor de schuldenaar de betalingen moeilijk kan uitvoeren. De schuldenaar moet hiervoor een aanvraag indienen waarbij hij de reden aangeeft waarom hij de schuld niet binnen de gevraagde termijnen kan betalen. Bovendien moet de schuldenaar bewijsstukken over zijn betalingsmoeilijkheden voorleggen door deze bij zijn aanvraag te voegen. De personeelsleden van VLABEL, die worden aangesteld door de Vlaamse Regering, kunnen een uitstel van betaling of een afbetalingsplan toekennen aan de schuldenaar, naargelang wat er wordt aangevraagd (artikel 14).

Daarnaast zijn de personeelsleden van VLABEL, die door de Vlaamse Regering worden aangesteld, bevoegd om op verzoek van de schuldenaar vrijstelling te verlenen van al de interesten of een deel ervan als de situatie van de schuldenaar erbarmelijk is (bv. de schuldenaar is quasi insolvent). Een dergelijke vrijstelling die ook in de huidige regelgeving voorzien is, wordt behouden (artikel 15).

De Inspectie van Financiën heeft in zijn advies van 28 maart 2023 een punctueel element vermeld, namelijk dat de toekenning van "liberaliteiten" vermeld in artikel 14 en 15 (voordien artikel 15 en 16 van het voorontwerp van decreet), een correct en uniform optreden vereist van de administratie, maar dat kan worden opgemerkt dat deze mogelijkheden thans ook al voorzien zijn in het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en in het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest. Met betrekking tot dit punctueel element aangehaald door de Inspectie van Financiën kan worden opgemerkt dat er binnen VLABEL wordt toegezien op een correcte en rechtlijnige behandeling van de aanvragen.

Verder wordt er een bepaling opgenomen in verband met de volgorde van de aanrekening van de betalingen. Voor alle bedragen die worden ontvangen in toepassing van dit decreet wordt dezelfde werkwijze gevolgd. Wanneer de schuldenaar of een derde overgaat tot een gedeeltelijke of volledige betaling, wordt de betaling op de openstaande schuld in mindering gebracht. De betaling wordt eerst aangerekend op de verschuldigde kosten die verband houden met de niet-fiscale schuldvordering en daarna op de interesten in het geval deze verschuldigd zijn. Een eventueel saldo wordt aangerekend op de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvordering (artikel 16).

In tegenstelling tot de huidige decreten wordt er in dit decreet niet meer uitdrukkelijk vermeld dat de Vlaamse Regering met de schuldenaar dadingen kan aangaan in de gevallen waarin de toestand van de schuldenaar te goeder trouw dat wettigt. Het afsluiten van dadingen zal uiteraard nog mogelijk zijn, maar voor het principe en de modaliteiten ervan kan worden verwezen naar de bestaande regelgeving.

In artikel 17 wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de nadere regels en de voorwaarden kan vooropstellen in verband met de wijze waarop de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren moeten worden betaald en de wijze van aanrekening van de betalingen.

Hoofdstuk 3. Verwerking van persoonsgegevens

Artikel 18 en 19

In hoofdstuk 3 wordt een regeling opgenomen inzake de verwerking van persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen in het kader van de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren overeenkomstig dit decreet. Hierbij dient ook verwezen te worden naar het algemeen geldend kader in de Algemene Gegevensverordening (verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG) (hierna 'AVG').

Overeenkomstig artikel 6.3 AVG worden in hoofdstuk 3 de volgende essentiële elementen van de gegevensverwerking vermeld:

- het doel van de verwerking;
- de verwerkingsverantwoordelijke(n);
- de categorieën van de te verwerken persoonsgegevens (beperkt tot wat noodzakelijk is voor het doeleinde waarvoor zij worden verwerkt);
- de categorieën van betrokkenen van wie de persoonsgegevens kunnen worden verwerkt;
- de entiteiten of de personen waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt (namelijk de categorieën van ontvangers);

- de bewaartermijnen (niet langer dan noodzakelijk).

Elke verwerking van persoonsgegevens moet rechtmatig zijn en daarom steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6.1 AVG. De rechtvaardigingsgrond van de verwerking van de persoonsgegevens wordt opgenomen in artikel 18. De verwerking van de categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 20, is voor VLABEL (= 'de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie') noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren overeenkomstig de bepalingen van dit decreet. Zoals reeds werd toegelicht bij artikel 4 zal er door de Vlaamse Regering nog een uitvoeringsbesluit worden genomen waarbij VLABEL zal worden aangewezen als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie. VLABEL is verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 20, die noodzakelijk zijn in het kader van de toepassing van dit decreet. De invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren door VLABEL betreft immers een specifieke taak die wordt geregeld in dit decreet en het bijhorende uitvoeringsbesluit. Daarnaast beschikt VLABEL decretaal over belangrijke beslissingsbevoegdheden met betrekking tot het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt en de wijze waarop (de identificatie van de schuldenaar aan de hand van het ondernemingsnummer of het rijksregisternummer bij invorderingsacties, de verwerking van persoonsgegevens bij de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering,...). Bovendien gebeurt dit zonder wettelijk voorziene controle door de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van dit decreet.

Artikel 20

Deze bepaling bevat een opsomming van de categorieën van persoonsgegevens, die kunnen worden verwerkt in het kader van de toepassing van artikel 18 van dit decreet, in de mate dat de verwerking ervan strikt noodzakelijk en pertinent is in het kader van de toepassing van dit decreet en dus ook om de taak van algemeen belang, vermeld in artikel 18, te realiseren. De verwerkte persoonsgegevens zijn afhankelijk van de concrete stappen tot invordering die worden ondernomen.

Concreet gaat het om de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° het identificatienummer uit het Rijksregister van de natuurlijke personen of het identificatienummer vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;
- 2° het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- 3° de persoonlijke identificatiegegevens waaronder de voornamen, de naam en het adres;
- 4° de persoonlijke kenmerken, meer bepaald de leeftijd, de geboortedatum, de geboorteplaats, de burgerlijke staat en de nationaliteit;

5° de financiële bijzonderheden met het oog op het bepalen van de te ondernemen invorderingsacties waaronder bijvoorbeeld de gegevens inzake de solvabiliteit, financiële middelen, schulden en uitgaven, leningen, hypotheken of kredieten. Gegevens inzake de invordering zoals de gegevens over de opdrachten van de gerechtsdeurwaarder (bijvoorbeeld de betekening van een dwangbevel of het leggen van een beslag) kunnen eveneens onder deze categorie vallen. Ook het bankrekeningnummer (zowel in België als in het buitenland) wordt begrepen onder de financiële bijzonderheden;

6° de gegevens inzake het beroep en de betrekking zoals de huidige betrekking of het loon. Deze gegevens kunnen verwerkt worden in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren bijvoorbeeld met het oog op een mogelijk loonbeslag;

7° de samenstelling van het gezin, bijvoorbeeld de gegevens over het huwelijk of de samenlevingsvorm. Deze gegevens kunnen bijvoorbeeld verwerkt worden wanneer de in te vorderen niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren, overeenkomstig de toepasselijke regelgeving van de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van dit decreet eveneens bij de echtgenoot of partner van de betrokkene kunnen worden ingevorderd bijvoorbeeld de terugvordering van onverschuldigde betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid;

8° de gebouw- en woningkenmerken zoals het adres van de woning of de gegevens over de eigendom of de huurgegevens. Deze gegevens kunnen verwerkt worden in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren bijvoorbeeld met het oog op een mogelijk beslag op huurgelden;

9° de leef- en consumptiegewoonten, meer bepaald de gegevens over het bezit van onroerend goed (zowel in België als in het buitenland). Deze gegevens kunnen worden verwerkt in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren;

10° de gerechtelijke gegevens (andere dan strafrechtelijke procedures) en de gerechtelijke gegevens (strafrechtelijke gegevens). Onder gerechtelijke gegevens (andere dan strafrechtelijke procedures) vallen bijvoorbeeld de gegevens betreffende administratieve sancties zoals in te vorderen administratieve geldboeten. Daarnaast kan het hierbij gaan over de gegevens inzake een insolventieprocedure zoals een collectieve schuldenregeling. Er kan hierbij ook gedacht worden aan de gegevens met betrekking tot een bevolen rechterlijke beschermingsmaatregel zoals het bewind. Met gerechtelijke gegevens (strafrechtelijke gegevens) wordt bijvoorbeeld het dragen van een enkelband bedoeld. Vergoedingen voor schade/verlies van het bewakingsmateriaal (enkelbanden) kunnen immers worden ingevorderd door VLABEL;

11° de gegevens die betrekking hebben op fiscale aangelegenheden. Het gaat hierbij voornamelijk om de gegevens die verwerkt worden in het kader van de uitoefening van

de onderzoeksbevoegdheden om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Voorbeelden zijn informatie over het al dan niet actief zijn als BTW-plichtige of de BTW-nummers van de klanten van de schuldenaar die gehaald kunnen worden uit de klantenlistings inzake de BTW.

Artikel 21

In deze bepaling worden de categorieën van betrokkenen van wie de persoonsgegevens, vermeld in artikel 20, kunnen worden verwerkt, opgesomd. Overeenkomstig artikel 4 AVG is de betrokkene een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, en bijgevolg geen rechtspersoon.

Het gaat hierbij in de eerste plaats om de natuurlijke persoon in wiens hoofde de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren zijn ontstaan. Vervolgens kunnen persoonsgegevens verwerkt worden van de natuurlijke persoon die met toepassing van dit decreet of het gemeen recht gehouden is tot de betaling van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de erfopvolgers wanneer de initiële schuldenaar van de niet-fiscale schuldvordering overleden is. Daarnaast kunnen in bepaalde gevallen ook persoonsgegevens worden verwerkt van de wettelijke vertegenwoordigers bijvoorbeeld als er een schuldbemiddelaar werd aangesteld in het kader van een collectieve schuldenregeling. Wanneer een schuldenaar wordt toegelaten tot een collectieve schuldenregeling zal er overeenkomstig het gemeen recht bijvoorbeeld correspondentie zijn tussen de schuldbemiddelaar en VLABEL. Ook kunnen de persoonsgegevens van lasthebbers van de schuldenaar zoals de boekhouder worden verwerkt. Verder kunnen persoonsgegevens verwerkt worden van derden, vermeld in artikel 3.13.1.3.1 tot en met 3.13.1.3.6 VCF, waarbij onder andere inlichtingen of stukken kunnen worden opgevraagd in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden door VLABEL om de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de verwerking van de gegevens van een huurder die huurgelden verschuldigd is aan de schuldenaar, met het oog op het toepassen van de onrechtstreekse vervolging (bv. beslag op huurgelden). Vervolgens kunnen de persoonsgegevens verwerkt worden van derden wanneer effectief de onrechtstreekse vervolging wordt toegepast bij een natuurlijke persoon, bijvoorbeeld beslag op huurgelden bij een huurder. Tot slot kunnen de persoonsgegevens verwerkt worden van derden waaraan VLABEL de uitvoering heeft toevertrouwd van bepaalde handelingen die nodig zijn om de taken te vervullen waarmee ze is belast. Het gaat hierbij dan bijvoorbeeld om de gegevens over een in een dossier aangestelde gerechtsdeurwaarder.

Artikel 22

Deze bepaling vermeldt de entiteiten of de personen waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens, vermeld in artikel 20, kunnen worden verstrekt.

In paragraaf 1 worden de verschillende categorieën van ontvangers opgesomd die persoonsgegevens kunnen ontvangen in het kader van uitgewisselde communicatie. Ten eerste kunnen de persoonsgegevens gebruikt worden in de betrekkingen met de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van dit decreet voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en de invordering van de toebehoren. Er kan hierbij bijvoorbeeld gedacht worden aan de terugkoppeling over de stand van zaken betreffende de overgemaakte invorderingsdossiers. De persoonsgegevens kunnen ook gebruikt worden in contacten met de natuurlijke persoon of de rechtspersoon in wiens hoofde de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren zijn ontstaan of met zijn wettelijke vertegenwoordigers. Er kan hierbij onder meer gedacht worden aan de communicatie met de schuldbemiddelaar in het kader van een collectieve schuldenregeling of met de curator in het kader van een faillissement. De persoonsgegevens van de betrokkenen kunnen verder nog gebruikt worden in de communicatie met de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die overeenkomstig dit decreet of het gemeen recht gehouden is tot de betaling van de niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren, bijvoorbeeld de erfopvolgers wanneer de initiële schuldenaar overleden is. Daarnaast kunnen de persoonsgegevens meegedeeld worden in communicatie met lasthebbers van de schuldenaar zoals bijvoorbeeld de boekhouder. Vervolgens kunnen de persoonsgegevens van de betrokkenen meegedeeld worden aan bepaalde derden of openbare instellingen of inrichtingen, enerzijds in het kader van de uitoefening van de onderzoeksbevoegdheden, zoals vermeld in artikel 11, en anderzijds in het kader van de toepassing van de onrechtstreekse vervolging, zoals vermeld in artikel 9. Voor de onderzoeksbevoegdheden gaat het om communicatie met derden, vermeld in artikel 3.13.1.3.1 tot en met 3.13.1.3.6 VCF, of openbare instellingen of inrichtingen, vermeld in 3.13.1.4.1 en 3.13.1.4.2 VCF, waarbij onder meer inlichtingen of stukken worden opgevraagd teneinde de vermogenssituatie van de schuldenaar te bepalen met het oog op de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en van de toebehoren. Er kan dan bijvoorbeeld gedacht worden aan een werkgever van de schuldenaar die aangeschreven wordt in het kader van een mogelijk loonbeslag. Ook wanneer de onrechtstreekse vervolging effectief wordt toegepast, zullen persoonsgegevens van de betrokkenen meegedeeld worden aan onder andere de derde-beslagene bijvoorbeeld de werkgever waarbij beslag onder derden wordt gelegd.

In paragraaf 2 wordt de uitwisseling van persoonsgegevens geregeld voor de situatie waarin VLABEL aan een derde de uitvoering heeft toevertrouwd van bepaalde handelingen. Hiermee wordt onder meer de mededeling van persoonsgegevens van de schuldenaar door VLABEL aan een gerechtsdeurwaarder bedoeld in het kader van de invordering van een niet-fiscale schuldvordering bij die schuldenaar. De invorderingsprocedure kan immers via een gerechtsdeurwaarder verlopen en op die manier kan VLABEL aan een derde de uitvoering toevertrouwen van handelingen die nodig zijn om de taken te vervullen waarmee ze is belast. Enerzijds mag VLABEL enkel de persoonsgegevens meedelen aan de derde die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de bedoelde handelingen. Anderzijds mag de derde

die persoonsgegevens alleen gebruiken voor het beoogde doel en voor doelen die daarmee niet onverenigbaar zijn, en dit gedurende de tijd die nodig is voor de uitvoering van die handelingen. De derde beschikt dus niet langer dan nodig over de persoonsgegevens.

Artikel 23

Dit artikel bepaalt de bewaartermijn voor de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van artikel 18 van dit decreet. Conform de AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk voor het doel waarvoor zij werden verzameld. De persoonsgegevens worden maximaal bewaard gedurende tien jaar vanaf de afsluiting van het dossier. Een dossier wordt in principe afgesloten bij volledige betaling. Bij gebrek aan volledige betaling kan een dossier eveneens worden afgesloten als er geen invorderingsmogelijkheden meer zijn, noch voor de gerechtsdeurwaarder, noch voor de VLABEL. De grondslag van de tienjarige termijn is terug te vinden in het oud Burgerlijk Wetboek (hierna 'oud BW'). Hiervoor wordt gekeken naar de verjaringstermijn van persoonlijke rechtsvorderingen zoals opgenomen in art 2262*bis*, §1, eerste lid, oud BW. Alle persoonlijke rechtsvorderingen verjaren door verloop van tien jaar.

Overeenkomstig artikel 5.1.e AVG mogen persoonsgegevens voor langere perioden worden opgeslagen voor zover de persoonsgegevens louter verwerkt worden met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, overeenkomstig artikel 89.1 AVG, op voorwaarde dat de bij de AVG vereiste passende technische en organisatorische maatregelen worden genomen om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen.

Artikel 24

Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien om de nadere regels te bepalen inzake de verwerking van persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

Hoofdstuk 4. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijziging van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Artikel 25

Dit artikel betreft een technische wijziging van artikel 17, §8, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn. De verwijzing naar het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en naar het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest wordt, ingevolge de opheffing ervan, vervangen door een verwijzing naar dit decreet.

Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid

Artikel 26

Dit artikel betreft een technische wijziging van artikel 40, §2, zevende lid, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid. De verwijzing naar het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap en naar het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest wordt, ingevolge de opheffing ervan, vervangen door een verwijzing naar dit decreet.

Afdeling 3. Wijzigingen van het Groeipakketdecreet van 2018

Artikel 27 en 28

Deze artikelen betreffen technische wijzigingen van artikel 150, 5°, a), artikel 163, 7°, a), artikel 169 en 187 van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid. In voormelde artikelen wordt de verwijzing naar artikel 2 van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap, ingevolge de opheffing ervan, vervangen door een verwijzing naar dit decreet.

Afdeling 4. Wijziging van het Bestuursdecreet van 7 december 2018

Artikel 29

Met dit artikel wordt artikel III.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 opgeheven omdat de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen ook onder het algemeen toepassingsgebied van de overheidsbrede invordering vallen. Ingevolge de toepassing van dit decreet wordt de dubbele voorwaarde, namelijk het verzoek tot samenwerking en het akkoord van de Vlaamse Regering, opdat VLABEL de niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren van de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen kan invorderen, niet meer opgelegd omdat dit contradictorisch is met het principe van overheidsbrede invordering (zie artikel 3).

Daarnaast is het ingevolge dit decreet niet meer nodig om:

- het begrip toebehoren te definiëren, omdat artikel 2 van dit decreet een definitie voorziet om aan te duiden wat er wordt bedoeld met toebehoren;
- te verwijzen naar de met invordering belaste personeelsleden die gemachtigd zijn om de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, de administratieve geldboeten en de toebehoren in te vorderen op de wijze, vermeld in artikel 2 van het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gemeenschap voor de gemeenschapsaangelegenheden en artikel 2 van het decreet niet-fiscale

schuldvorderingen Vlaamse Gewest voor de gewestaangelegenheden, omdat de toepassing van alle bepalingen van het decreet aangewezen is en het decreet tegelijkertijd gemeenschapsaangelegenheden als vermeld in de artikelen 127, 128 en 129 van de Grondwet en gewestaangelegenheden als vermeld in artikel 39 van de Grondwet regelt (zie artikel 1);

- de bepalingen inzake de betalingsmodaliteiten op te nemen, omdat dit reeds geregeld wordt in de artikelen 14 tot en met 17 van dit decreet.

Een specifieke bepaling voor de vermelde entiteiten, die de hierboven opgesomde elementen omvat, is bijgevolg overbodig in het Bestuursdecreet.

Bovendien wordt met dit decreet gestreefd naar een centralisatie van de regelgeving inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door VLABEL.

Om deze redenen wordt de betrokken bepaling uit het Bestuursdecreet opgeheven.

Afdeling 5. Wijziging van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022

Artikel 30

Dit artikel betreft een technische wijziging van artikel 79, §3, tweede lid, van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2022. De verwijzing naar het decreet niet-fiscale schuldvorderingen Vlaamse Gewest wordt, ingevolge de opheffing ervan, vervangen door een verwijzing naar dit decreet.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepaling en overgangsbepaling

Artikel 31

Met dit artikel worden de huidige decreten inzake de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen respectievelijk voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, en voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren, opgeheven.

Het betreft de volgende decreten:

- het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren;
- het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

Artikel 32

In dit artikel wordt een overgangsbepaling voorzien voor de niet-fiscale schuldvorderingen die vóór de inwerkingtreding van dit decreet ter invordering werden overgemaakt aan de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen, de zogenaamde hangende dossiers op datum van de inwerkingtreding van het decreet.

De doelstelling van dit artikel is om de rechtszekerheid te waarborgen en om duidelijkheid te creëren over wie er bevoegd is voor de invordering van deze hangende dossiers.

De niet-fiscale schuldvorderingen en de toebehoren die vóór de inwerkingtreding van dit decreet ter invordering werden overgemaakt aan de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen, worden afgehandeld volgens de bepalingen die van toepassing waren vóór de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, met name:

- de domaniale wet van 22 december 1949;
- de wet van 18 december 1986 houdende bevoegdverklaring van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen tot invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor rekening van de Gemeenschappen, de Gewesten en de instellingen van openbaar nut die ervan afhangen;
- het decreet van 23 december 1986 houdende bevoegdverklaring van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de instellingen die ervan afhangen;
- het decreet van 23 december 1986 houdende bevoegdverklaring van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, Registratie en Domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van het Vlaamse Gewest en van de instellingen die ervan afhangen;
- het Wetboek van 13 april 2019 van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen.

Ingevolge het advies van de Raad van State wordt, omwille van de duidelijkheid, de regelgeving die van toepassing blijft op de op datum van de inwerkingtreding van het decreet hangende dossiers ook opgenomen in het decreet zelf door een nieuw lid toe te voegen aan artikel 32.

Met de formulering in het decreet "voor de verdere invordering van de voormelde ingediende niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren" wordt bedoeld dat het om concrete hangende dossiers gaat en niet louter om een aangelegenheid waarvoor een samenwerking bestaat met de Federale Overheidsdienst Financiën waarvoor mogelijks dossiers kunnen worden overgemaakt. Voor de dossiers betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen en toebehoren die vóór de datum van inwerkingtreding van

dit decreet nog niet werden overgemaakt aan de Federale Overheidsdienst Financiën wordt wel toepassing gemaakt van de bepalingen van dit decreet.

De overgangsbepaling is zowel van toepassing op de hangende dossiers waarbij er enkel een niet-fiscale schuldvordering verschuldigd is, als een niet-fiscale schuldvordering en toebehoren, of toebehoren bijvoorbeeld kosten alleen.

Rekening houdend met de context van de overheidsbrede invordering zijn er geen verdere overgangsbepalingen vereist en wordt VLABEL bevoegd om alle niet-fiscale schuldvorderingen in te vorderen voor de overheidsinstanties die toepassing maken van de bepalingen van het decreet.

Afdeling 2. Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 33

Het decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum. Eerst moet het erbij horende uitvoeringsbesluit worden goedgekeurd dat de uitwerking van het principe van overheidsbrede invordering van niet-fiscale schuldvorderingen regelt. In dat uitvoeringsbesluit zal de Vlaamse Regering de Vlaamse Belastingdienst aanduiden als de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie voor de invordering van de onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen en voor de invordering van de toebehoren. Daarnaast zullen in het uitvoeringsbesluit nadere regels geregeld worden onder andere inzake de rechtstreekse en de onrechtstreekse vervolging. Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien om de datum van inwerkingtreding te bepalen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE